

Geneza - Comentarii W. McDonald

„La început Dumnezeu...” Aceste prime trei cuvinte ale Bibliei constituie temelia credinței. Crede aceste trei cuvinte și vei crede și ceea ce urmează în Biblie. Geneza oferă singura relatare competentă a creației, care are sens pentru oamenii din toate timpurile, sensuri cu adevărat inepuizabile. Relatarea divină afirmă existența lui Dumnezeu, nu încearcă să o dovedească. Biblia îi numește într-un anumit fel pe cei ce se decid să nege faptul existenței lui Dumnezeu. Le spune nebuni (Psalmul 14:1 și 53:1). După cum Biblia începe cu Dumnezeu, tot așa El trebuie să fie primul și în viețile noastre.

Una dintre cele câteva interpretări conservatoare ale relatării Genezei despre creație, ipoteza creație-reconstrucție, spune că între versetele 1 și 2 s-a petrecut o mare catastrofă, (alții pun catastrofa înaintea versetului 1 și-l văd ca pe o afirmație rezumată) poate căderea lui Satan (vezi Ezechiel 28:11-19). Aceasta a făcut ca tot ceea ce Dumnezeu crease la origine perfect să devină pustiu și gol (tohu wabohu). De vreme ce Dumnezeu nu crease pământul pustiu și gol (vezi Isaia 45:18), numai un cataclism puternic ar fi putut explica condițiile haotice din versetul 2. Adepții acestui punct de vedere scot în evidență că, de fapt, cuvântul tradus prin „era” (hayetha) putea fi tradus și prin: „devenise” (în orice caz, verbul ebraic hayah este de obicei urmat de prepoziția le când înseamnă „devine”, dar nu este cazul aici). Deci, pământul „devenise pustiu și gol”.

Duhul lui Dumnezeu Se mișca pe deasupra apelor, în pregătirea marelui act creator și de reconstrucție care avea să urmeze. Versetele următoare descriu cele șase zile ale creației și reconstrucției care au pregătit pământul pentru a putea fi locuit de oameni.

În prima zi Dumnezeu a poruncit ca lumina să strălucească în întuneric și a separat Lumina de întuneric ca două cicluri distincte. Acest act nu trebuie confundat cu crearea soarelui, lunii și a stelelor în a patra zi. În 2Corinteni 4:6 apostolul Pavel face o paralelă între separarea inițială a luminii de întuneric și convertirea păcătoșului.

Anterior zilei a doua, se pare că pământul era complet înconjurat de un strat de apă, probabil sub forma vaporilor denși.

În ziua a doua Dumnezeu a despărțit acest strat, în partea ce acoperea parțial pământul și partea ce forma parțial norii, între cele două părți aflându-se straturile atmosferice (firmament sau întindere).

Dumnezeu a numit întinderea Cer - adică, întinderea spațiului aflat imediat deasupra pământului (nu spațiul stelar, nici al treilea cer, unde locuiește Dumnezeu). Versetul 20 clarifică faptul că este vorba de atmosfera în care zboară păsările.

Apoi, Dumnezeu a poruncit uscatului să iasă din apele care acopereau planeta. Astfel s-au născut uscatul și mările.

De asemenea, în a treia zi. El a poruncit vegetației și arborilor de tot felul să răsară din pământ.

De abia în a patra zi. Dumnezeu a așezat pe cer soarele, luna și stelele ca luminători și ca modalitate de stabilire a unui calendar.

A cincea zi a fost martora umplerii mărilor cu pești și a pământului cu păsări și insecte. Cuvântul tradus prin „păsări” înseamnă „zburătoare” și include lilieci și, probabil, insecte zburătoare.

În a șasea zi Dumnezeu a creat pentru prima oară animale și reptile. Legea reproducerii este stipulată prin repetarea cuvintelor „după felul lor”. Există variații semnificative în „tipurile” vieții biologice, dar nu există schimbare a tipului unei viețuitoare în altui.

Coroana creației lui Dumnezeu a fost aducerea pe lume a omului, după chipul și asemănarea Lui. Aceasta înseamnă ca omul a fost așezat pe pământ ca reprezentant al lui Dumnezeu și că îi seamănă lui Dumnezeu în anumite privințe. Așa cum Dumnezeu este Trinitate (Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt), tot așa și omul este o ființă tripartită (spirit, suflet și trup).

Ca și Dumnezeu, omul posedă intelect, o natură morală, capacitatea de a comunica cu semenii lui și o natură emoțională care depășește instinctul. Nici vorbă de asemănare fizică aici. În contrast cu animalele, omul este un închinător, comunică prin sunete articulate și mai este și creator.

Versetul 26 prevede existența Sfintei Treimi, făcând o aluzie la ea: Apoi Dumnezeu (Elohim, plural) a zis (verb la singular în ebraică): „Să facem (plural) om după chipul nostru...”

Biblia descrie originea sexelor ca act creator al lui Dumnezeu. Evoluția n-a fost niciodată în stare să explice cum au apărut sexele. Oamenilor li s-a poruncit: „Creșteți și înmulțiți-vă.”

Dumnezeu i-a dat omului mandatul de a supune creația și de a o stăpâni - de a folosi, dar nu de a abuza de ea. Crizele moderne ale mediului înconjurător terestru se datorează lăcomiei, egoismului și neglijenței omului.

Reiese clar din aceste versete că animalele au fost la început erbivore și că omul era vegetarian. Acest lucru s-a schimbat însă după Potop (vezi 9:1-7).

Au fost cele șase zile ale creației efectiv zile de 24 de ore, sau au fost ere geologice? Sau au fost ele zile de „viziune dramatică” în timpul cărora relatarea creației i-a fost revelată lui Moise? Nici o dovadă științifică n-a putut să infirme faptul că au fost literalmente zile solare. Expresia „seară și dimineață” indica zile de 24 de ore. În oricare altă parte din Vechiul Testament aceste cuvinte înseamnă zile normale. Adam a trăit pe parcursul zilei a șaptea și a murit în al 930-lea an al vieții sale, deci a șaptea zi nu putea fi o eră geologică. Ori de câte ori se folosește cuvântul „zi” asociat cu un număr în Vechiul Testament (de ex. „prima zi” etc.) ea înseamnă o zi în sens literal. Când Dumnezeu a poruncit poporului Israel să se odihnească în ziua Sabatului, S-a bazat pe faptul că El însuși S-a odihnit în a șaptea zi, după șase zile de

muncă (Exod 20:8-11). Interpretarea consecventă cere aici același înțeles al cuvântului „zi”.

Totuși, există o dificultate în faptul că ziua solară, așa cum o știm cu toții, se pare că nu începuse decât din a patra zi (versetele 14-19).

Din punct de vedere biblic, crearea cerurilor și a pământului este ne-datată. Tot așa și crearea omului. În orice caz, se dau genealogiile și, chiar admitând unele goluri în cadrul acestora, omul nu ar fi putut exista pe pământ de milioane de ani, cum susțin evoluționiștii.

Înțelegem din Ioan 1:1,14;Coloseni 1:16 și Evrei 1:2 că Domnul Isus a fost Agentul activ în creație. Pentru minunile inepuizabile ale creației Sale, El este vrednic de închinare veșnică.

La sfârșitul celor șase zile ale creației Dumnezeu a văzut tot ceea ce făcuse și toate erau foarte bune.

Dumnezeu S-a odihnit din activitatea Lui creatoare în a șaptea zi. Aceasta nu este odihna gustată de cel obosit, ci repausul satisfacției încheierii unei sarcini bine îndeplinite. Deși Dumnezeu nu i-a poruncit omului să respecte Sabatul acum. El l-a învățat principiul unei zile de odihnă din șapte.

Numele DOMNUL Dumnezeu (Iehova Elohim) apare pentru prima oară în versetul 4, dar numai după crearea omului (1:27). Sub numele de Elohim, Dumnezeu este Creatorul. Sub numele de Iehova, El este în relație de legământ cu omul. Nereușind să vadă acest lucru, unii critici ai Bibliei au conchis că aceste nume diferite atribuite lui Dumnezeu nu se pot explica decât prin existența mai multor autori.

Aceasta este istoria (versetul 4) se referă la începuturile descrise în capitolul 1. Versetul 5, care spune: „nu era pe pământ nici un copăcel și nici o iarbă nu încolțea încă”, descrie condițiile de pe pământ din versetul 1:10, când a apărut uscatul, dar înainte ca vegetația să apară. Pământul era udat de un abur, nu de ploaie.

Acum ni se oferă o relatare mai completă a creerii omului. Dumnezeu i-a plămădit trupul din țărâna pământului, dar numai implantarea suflării lui Dumnezeu l-a făcut o ființă vie. Adam („roșu” sau „țărână”) a fost numit după pământul roșu din care a fost modelat.

Grădina pe care Dumnezeu a sădit-o în Eden era înspre est, adică estul Palestinei, punctul de referință pentru toate direcțiile în Biblie. Era situată în regiunea Mesopotamiei, lângă fluviile Hidechel (Tigru) și Eufrat. Pomul cunoștinței binelui și răului a prilejuit punerea la încercare a ascultării omului. Singurul motiv pentru care era greșit să mănânce din acest fruct era faptul că Dumnezeu spusese așa. Sub diverse forme acest fruct se află și astăzi printre noi.

Pedeapsa pentru nerespectarea acestei porunci a fost moartea (versetul 17) moartea spirituală, instantanee și moartea fizică, progresivă. În procesul denumirii animalelor și păsărilor, Adam trebuie să fi observat că acestea sunt femele și masculi. Fiecare avea un partener similar lui însuși și totuși diferit. Aceasta l-a pregătit pe Adam pentru un ajutor asemănător cu el însuși. Mireasa lui a fost întocmită din coasta lui, pe când Adam dormea. Tot așa, din coasta lui Cristos a fost luată Mireasa Lui și pusă la adăpost pe când El își vărsa sângele într-o agonie de nespus.

Femeia n-a fost luată din capul lui Adam pentru a-i domina, nici din picioare pentru a fi călcată în picioare, ci de sub brațul lui, pentru a fi protejată, și de lângă inima lui, pentru a fi iubită. Dumnezeu i-a dat autoritate lui Adam înainte de a păcătui. Pavel comentează acest fapt în legătură cu ordinea creației (bărbatul a fost creat mai întâi) și cu scopul creației (femeia a fost făcută pentru bărbat) (1Corinteni 11:8,9). De asemenea, deși Eva a păcătuțit mai întâi, este scris că prin Adam, capul, a intrat păcatul în lume. El a avut poziția de cap al familiei și, prin urmare, a purtat răspunderea.

Versetul 19 devine mai clar prin folosirea mai mult ca perfectului în engleză (ebraica are doar două timpuri de trecut: perfect și imperfect. Contextul determină forma verbală precisă care se poate transpune în altă limbă): „DOMNUL Dumnezeu făcuse toate fiarele câmpului”, adică înainte de a-l face pe om.

Prin cuvintele versetului 24 Dumnezeu a instituit căsătoria monogamă. Ca toate instituțiile divine, ea a fost instituită pentru binele omului și nu poate fi încălcată, fără ca acest act să atragă consecințe grave. Legătura căsniciei ilustrează legătura dintre Cristos și biserică (Efeseni 5:22-32).

Deși Adam și Eva trăiau în grădinii Edenului fără îmbrăcăminte, nu le era rușine.

B. Ispita și căderea (cap.3)

Șarpele care i s-a arătat Evei este revelat mai târziu ca fiind nimeni altul decât Satan însuși (vezi Apocalipsa 12:9). Aceia care caută să „demitologizeze” Biblia cred că această relatare a căderii ar fi doar alegorică, iar nu literală, citând în sprijinii! opiniei lor faptul cit șarpele era cuvântător. Poate relatarea amăgirii Evei de către șarpe să fie acceptată ca faptică? Apostolul Pavel negreșit credea că da (2Corinteni 11:3). La fel și apostolul Ioan (Apocalipsa 12:9;20:2). De fapt, nu este singura ocazie în care un animal a vorbit în Biblie. Dumnezeu i-a dat glas măgăritei lui Balaam pentru a împiedica nebunia profetului (Numeri 22) și apostolul Petru a acceptat acest lucru ca fapt veridic și autentic (2Petru 2:16). Acești trei apostoli au fost inspirați de Duhul Sfânt să scrie ceea ce au scris. De aceea, a respinge faptul că relatarea căderii a fost un eveniment real, petrecut întocmai cum ne este descris, înseamnă a respinge, de fapt, inspirația Sfintei Scripturi. Există alegorii în Biblie, dar aceasta nu e una dintre ele.

Observați pașii care au afundat rasa umană în păcat. Mai întâi Satan a strecurat în inimă îndoiala față de Cuvântul lui Dumnezeu: „A spus Dumnezeu chiar așa?” El a răstălmăcit cuvintele lui Dumnezeu, făcându-le să pară că El le-ar fi interzis lui Adam și Evei să mănânce din orice pom. Apoi, Eva a spus că ei nu trebuie să mănânce sau „să se atingă de fructul pomului care era în mijlocul grădinii”. Dar Dumnezeu nu spusese nimic despre „atingerea” pomului. Apoi Satan a contrazis categoric cele spuse de Dumnezeu despre inevitabilitatea judecării ce se va abate asupra tuturor celor care nu ascultă, întocmai ca și adepții lui care încă mai neagă realitatea iadului și a pedepsei eterne. Satan l-a reprezentat trunchiat pe Dumnezeu, ca pe Unul care ar fi încercat să-l împiedice pe Adam și Eva să intre în posesia a ceea ce era bun pentru ei. Eva a cedat triplei ispite: pofta cărnii (bun de mâncat), pofta ochilor (plăcut la privit) și mândria vieții (un pom de dorit pentru a te face

înțelept). Procedând astfel, ea a acționat independent de Adam, capul ei. Ea ar fi trebuit să-l consulte pe el, în loc să-i uzurpe autoritatea. În cuvintele „ea a luat din fructul său și a mâncat” se află explicația tuturor bolilor, durerilor, suferințelor, temerilor, vinovățiilor și a morții care au năpăstuit cu toate omenirea de atunci încolo. Cineva a spus că: „Ruinarea pământului și milioanele de morminte existente atestă faptul că Dumnezeu a avut dreptate, iar Satan este minciunosul.” Eva a fost amăgită (1Timotei 2:14), dar Adam a acționat de bună voie și cu deliberată răzvrătire împotriva lui Dumnezeu.

Umanismul secular perpetuează minciuna lui Satan: „Vei fi ca Dumnezeu”.

Prima urmare a păcatului a fost sentimentul rușinii și al fricii. Șorțurile din frunze de smochin vorbesc despre încercarea omului de a se salva printr-o religie a faptelor bune, fără jertfă de sânge. Când Dumnezeu le cere socoteală, păcătoșii se scuză. Adam a spus: „Femeia pe care mi-ai dat-o ca să fie cu mine”... ca și cum L-ar fi învinuit pe Dumnezeu (vezi Proverbe 19:3). Eva a spus: „Șarpele...” (versetul 13).

În dragostea și îndurarea Sa, Dumnezeu și-a căutat creaturile căzute, întrebând: „Unde ești?” Această întrebare dovedește două lucruri: că omul era pierdut și că Dumnezeu venise să caute. A demonstrat păcatul omului și harul lui Dumnezeu. Dumnezeu ia inițiativa în ce privește mântuirea, demonstrând chiar lucrul de care Satan a făcut-o pe Eva să se îndoiască: dragostea Lui.

Domnul Dumnezeu a blestemat șarpele la degradare, dizgrație și înfrângere. Faptul că șarpele este blestemat mai mult ca toate animalele sau ca orice alt animal de câmp se referă aici mai curând la reptile, decât la Satan.

Dar versetul 15 se referă chiar la diavolul însuși. Acest verset este cunoscut sub denumirea de: protoevangelium, însemnând „Prima Evanghelie”, întrucât se prezice aici că va exista o permanentă ostilitate între Satan și femeie (reprezentând întreaga omenire) și între sămânța lui Satan (agenții lui) și Sămânța ei (Mesia).

Sămânța femeii va zdrobi capul diavolului, o rană mortală ce simbolizează învingerea lui. Această rană i-a fost făcută la Calvar, când Mântuitorul a triumfat decisiv asupra diavolului. Satan, la rândul lui avea să-i zdrobească lui Mesia călcâiul.

Călcâiul rănit vorbește aici despre suferință și chiar despre moarte fizică, dar nu ca înfrângere finală. Astfel, Cristos a suferit pe cruce și chiar a murit, dar a înviat dintre cei morți, victorios asupra păcatului, iadului și a lui Satan. Faptul că El este numit Sămânța femeii ar putea sugera nașterea Lui din fecioară. Observați bunătatea lui Dumnezeu în faptul că a promis venirea lui Mesia înaintea pronunțării sentinței din versetele următoare.

Păcatul are consecințe inevitabile.

Femeia a fost condamnată la suferințele nașterii. Ea avea să fie supusă soțului ei.

Bărbatul a fost condamnat să-si câștige pâinea din pământul care fusese blestemat cu spini și pălămidă. Aceasta ar însemna trudă și sudoare pentru el. Apoi la sfârșitul vieții, el însuși se va întoarce în țărână. Ar fi de notat aici că munca în sine nu este un blestem; de cele mai multe ori ea este mai degrabă o binecuvântare. Blestemul îl constituie suferința, truda, frustrarea, transpirația și oboseala ce sunt asociate cu munca.

Adam a dat dovadă de credință numind-o pe soția lui Eva... mama tuturor celor vii, având în vedere că nu se născuse nici un copil până atunci. Apoi Dumnezeu le-a furnizat haine din piei, prin moartea unui animal. Acestea întruchiează hainele neprihănirii, care sunt dăruite păcătoșilor prin sângele vărsat de Mielul lui Dumnezeu - pe care le putem îmbrăca pe baza credinței.

A existat o umbră de adevăr în minciuna lui Satan că Eva va deveni ca Dumnezeu (versetul 5). Dar ea și Adam au învățat prin metoda dureroasă a experienței, cum să discearnă între bine și rău. Dacă ar fi mâncat din pomul vieții, ar fi trăit veșnic în trupuri supuse bolilor, degenerării și neputințelor. Astfel, doar mila lui Dumnezeu a fost aceea care i-a împiedicat să se întoarcă în Eden.

Heruvimii sunt ființe cerești a căror menire este să „apere sfîntenia lui Dumnezeu împotriva mândriei pe care și-o arogă omul căzut.”

Adam și Eva au fost chemați să decidă cine a mințit: Dumnezeu sau Satan. Ei au decis că Dumnezeu a mințit. „Fără credință este cu neputință să-l fim plăcuți lui Dumnezeu”. Astfel numele lor lipsesc din galeria marilor eroi ai credinței, de la Evrei 11.

Mediul ideal din Eden nu a putut împiedica pătrunderea păcatului. Nu într-un mediu ambiant adecvat se află răspunsul la problemele cu care este confruntat omul.

Adam a cunoscut-o pe Eva, soția lui, în sensul că a avut relații sexuale cu ea. Când s-a născut Cain, ea a recunoscut că această naștere a fost posibilă doar cu ajutorul lui Dumnezeu. Punându-i numele Cain („achiziție”), Eva va fi crezut probabil că a dat naștere Sămânței Promise.

Cuvintele: După un timp oarecare din versetul 3a presupun o creștere substanțială a populației lumii. Trebuie să fi existat un moment în care Cain și Abel să fi fost învățați că omul păcătos nu se poate apropia de Dumnezeu decât prin sângele unei jertfe înlocuitoare. Cain a respins această revelație și a adus o jertfă fără sânge, alcătuită din legume și fructe. Abel a crezut în revelația divină, aducând drept jertfa animale, demonstrându-și astfel credința și îndreptățirea înaintea lui Dumnezeu (Evrei 11:4). El a adus drept jertfă întâiul născut din turmele lui, spunând, în fapt, că Domnul merită tot ceea ce este mai bun. Jertfa lui Abel ne îndreaptă privirile spre jertfa înlocuitoare a Mielului lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii.

Fiindcă mânia invidioasă a lui Cain a fost, de fapt, o crimă în stare incipientă, Dumnezeu i-a vorbit, avertizându-l cu dragoste. Versetul 7 poate fi înțeles în câteva feluri:

1. „Dacă faci bine (pocăindu-te), vei putea ridica privirea din nou, eliberat de mânie și vinovăție. Dacă nu faci bine (continuând să-l urăști pe Abel), păcatul bate la ușă, gata să te distrugă. Dorința lui (a lui Abel) se va ține după tine (adică el va recunoaște întăietatea ta) și tu-l vei conduce” (adică dacă faci bine).

2. „Dacă faci bine (sau, cum spune Septuaginta: „Dacă jertfești corect”) nu vei fi oare acceptat?” Facerea binelui se referă la jertfă. Abel a făcut bine, ascunzându-se în spatele unei jertfe acceptabile. Cain a făcut rău, aducând o jertfa fără sânge și toată comportarea lui ulterioară n-a fost decât rezultatul legitim ai acestei false închinări.

3. Traducerea Revised Standard Version spune: „Dacă faci bine, nu vei fi oare acceptat? Iar dacă nu faci bine, păcatul se tupilează la ușă; el te dorește, dar tu trebuie să-l ții în frâu.”

4. F. W. Grant spune în a sa Numerical Bible: „Dacă nu faci bine, o jertfă de păcat se furișează sau te așteaptă la ușă.” Cu alte cuvinte, scăparea îi stătea la îndemână, dacă o dorea.

Atitudinea rea a lui Cain, de mânie invidioasă, a fost în curând transpusă în practică, prin uciderea fratelui său. Deși Abel este mort, el continuă să ne dea o mărturie despre faptul ca viața de credință este cea care contează (Evrei 11:4). Când întrebarea plină de dragoste a Domnului a fost întâmpinată cu o ripostă obraznică, lipsită de pocăință, Domnul a rostit sentința de judecată asupra lui Cain: din acel moment avea să fie incapabil de a se întreține din roadele pământului, urmând să rățească, în schimb, prin pustiu ca fugar.

Văicăreala smiorcăită a lui Cain dezvăluie remușcare pentru consecințele păcatului, și nu pentru vinovăția lui. Dar chiar și atunci Domnul a liniștit teama fugarului că-și va pierde viața, punând un semn protector asupra lui Cain și un blestem asupra oricui l-ar fi omorât. Cain a plecat din prezența Domnului - cea mai tristă dintre toate plecările.

Cain s-a căsătorit cu sora lui sau cu altă rudă de sânge. După cum s-a menționat, Geneza 4:3 presupune că între timp populația lumii a crescut, iar Geneza 5:4 afirmă concret că Adam a avut fii și fiice. Căsătoria între rude apropiate nu era interzisă atunci (după cum nu prezenta pericole pe plan genetic).

Versetele 17-24 enumera urmașii lui Cain și apariția unei noi serii de obârșii: primul oraș, denumit Enoh; primul caz de poligamie; începutul creșterii organizate a animalelor; începutul muzicii și a prelucrării metalelor; primul cântec având ca temă violența și vărsarea de sânge. În cântec, Lameh explică soților sale că a ucis.... un tânăr într-un gest de auto-apărare, dar fiindcă nu fusese premeditat, cum fusese uciderea lui Abel de către Cain, Lameh avea să fie mult mai scutit de represalii.

În acest punct, aducând o izbitoare ușurare, este introdusă spița evlavioasă a lui Set, Prin această spiță de descendenți avea să se nască, în cele din urmă, Mesia. Când s-a născut Enos (care înseamnă „fragil” sau „muritor”), oamenii au început să folosească numele DOMNULUI (Iehova) cu referire la Dumnezeu sau poate că au început să cheme numele lui Iehova în cadrul unei închinări publice.

Capitolul 5 a fost definit drept: „Dangătul clopotelor morții” datorită des repetatei expresii „și apoi a murit”. Este consemnată spița lui Mesia de la Adam la Sem, fiul lui Noe (comparați cu Luca 3:36-38).

Adam a fost creat după asemănarea lui Dumnezeu. Set s-a născut după chipul lui Adam. Între timp, a avut loc Căderea și chipul lui Dumnezeu imprimat în om a fost degradat de păcat. Versetul 5 consemnează împlinirea fizică a ceea ce Dumnezeu spusese că se va întâmpla în 2:17; împlinirea spirituală a avut loc în ziua când Adam a păcătuit.

Enoh și Lameh care sunt menționați aici nu trebuie confundați cu cei din capitolul 4. Enoh din versetul 18 este al șaptelea de la Adam (Iuda 14), nu al treilea. Prin credință Enoh a umblat cu Dumnezeu timp de trei sute de ani și viața lui a fost plăcută înaintea Domnului (Evrei 11:5). Se pare că nașterea fiului său a avut o influență sfântitoare și înnobilitoare asupra vieții sale (versetul 22a). Este bine să începi cum se cuvine, dar și mai bine este să rămâi statornic până la sfârșit. Cuvântul umblare implică o relație statornică și progresivă, și nu doar o cunoaștere efemeră. Umblarea cu Dumnezeu este o preocupare de o viață și nu numai o joacă de o oră. Enoh a fost strămutat la cer înainte de potop, exact așa cum biserica va fi răpită înainte de „necazul cel mare” (1Tesaloniceni 4:13-18; Apocalipsa 3:10).

Metusala a trăit mai mult decât oricare alt om de pe pământ (nouă sute șazeci și nouă de ani). Dacă, așa cum afirmă Williams, numele Metusala înseamnă „va fi trimis”, aceasta ar putea fi o profeție, fiindcă potopul a venit în anul morții sale. Probabil că prezicerea lui Lameh, exprimată prin numele fiului său Noe, anticipa mângâierea care avea să vină în lume prin Fiul mai mare al lui Noe, Domnul Isus Cristos. Noe înseamnă „odihnă”. Cu trecerea anilor, viața omului s-a scurtat. Psalmul 90:10 prezintă ca normală vârsta de șaptezeci de ani.

E. Răspândirea păcatului și potopul universal (cap. 6-8)

Există două interpretări principale ale versetului 2. Prima este aceea că fiii lui Dumnezeu au fost îngerii căzuți care și-au părăsit sfera cuvenită (Iuda 6), căsătorindu-se cu femei de pe pământ, o formă de perturbație sexuală care a fost extrem de detestabilă înaintea lui Dumnezeu. Cei care susțin acest punct de vedere subliniază că expresia „fiii lui Dumnezeu” din Iov 1:6 și 2:1 înseamnă „îngerii care au avut acces înaintea lui Dumnezeu.” De asemenea, „fiii lui Dumnezeu” ca termen pentru îngerii este o expresie semitică standard. Pasajul din Iuda 6, 7 sugerează că îngerii care și-au părăsit starea de la început s-au făcut vinovați de un comportament sexual din cale afară de josnic. Observați cuvintele „ca Sodoma și Gomora” de la începutul versetului 7, imediat după descrierea îngerilor căzuți.

Principala obiecție adusă acestui punct de vedere este că îngerii nu se reproduc sexual, după câte știm. Matei 22:30 este folosit ca argument în sprijinul punctului de vedere conform căruia Isus ar fi declarat că îngerii nu se căsătoresc. Dar ceea ce spune versetul este că îngerii în ceruri nici nu se însoară, nici nu se mărită. Îngerii, îmbrăcați în chip uman, i s-au arătat lui Avraam (Geneza 18:1-5) și transpare din text că cei doi îngerii care s-au dus la Sodoma aveau un corp uman și erau capabili de a exprima emoții.

Cealaltă opinie este că fiii lui Dumnezeu ar fi fost descendenții evlavioși ai lui Set, iar fiicele oamenilor erau urmașele liniei decăzute a lui Cain. Argumentul este următorul: contextul precedent se ocupă de descendenții lui Cain (cap. 4) și descendenții lui Set (cap. 5). Geneza 6:1-4 descrie căsătoriile dintre cele două linii de descendenți. Cuvântul îngerii nu este găsit în acest context. Versetele 3 și 5 vorbesc despre nelegiuirea omului. Dacă îngerii au fost cei care au păcătuit, de ce a trebuit să fie distrusă omenirea! Oamenii evlavioși sunt numiți „fiii lui Dumnezeu”, deși nu în aceeași exprimare ebraică precum cea din Geneza 6:2 (vezi Deuteronom 14:1; Psalmul 82:6; Osea 1:10; Matei 5:9).

Și acest punct de vedere are câteva neajunsuri. De ce au fost toți bărbații spiței lui Set temători de Dumnezeu și evlavioși, în schimb, toate femeile spiței lui Cain au fost nelegiuite? De asemenea, nu avem nici un indiciu că spița lui Set a rămas evlavioasă. Dacă a rămas, atunci de ce a trebuit să fie distrusă, împreună cu ceilalți oameni? De ce a produs această unire între bărbați evlavioși și femei ne-evlavioase uriașii de care pomenește Biblia?

Domnul a spus că Duhul Lui nu Se va lupta pururea cu omul, dar că va fi o amânare de o sută douăzeci de ani până la declanșarea judecării popoului. Dumnezeu are îndelungă răbdare, nedorind moartea păcătosului, dar există o limită. Petru ne spune că Cristos a predicat prin Noe, insuflat de Duhul Sfânt, oamenilor de dinainte de potop (1Petru 3:18-20; 2Petru 2:5). Ei au respins însă mesajul, fiind acum „întemnițați”.

Referitor la uriași (ebr. nephlim „cei căzuți”) Unger explică:

„Mulți cred că nefilimii au fost semizei uriași, vlăstarele nefirești rezultate în urma coabitării „fiicelor oamenilor” (femei muritoare) cu „fiii lui Dumnezeu” (îngeri). Această unire complet nefirească, violând flagrant ordinea procreării instituită de Dumnezeu, a fost o anomalie atât de revoltătoare încât a reclamat declanșarea unei judecări la scară mondială, sub forma potopului.”

Faptul că Domnului I-a părut rău nu presupune ca ar fi intervenit un gest arbitrar de răzgândire din partea Sa, chiar dacă așa i se pare omului. Mai curând, indică o atitudine diferită din partea lui Dumnezeu ca răspuns la schimbarea comportamentului omului. Fiindcă El este sfânt, El trebuie să ia atitudine împotriva păcatului.

Noe a căpătat îndurare înaintea Domnului și a fost prevenit să-și construiască o arcă. Dimensiunile ei sunt date în coți (1 cot = 46 cm). Astfel arca avea 137 de metri lungime, 29 de metri lățime și 14 metri înălțime. Avea trei punți. Fereastra din versetul 16 era literalmente „un spațiu de lumină”, probabil o deschizătură prin care să intre lumina și aerul, ce se întindea pe toată lungimea arcei.

Arca lui Noe, reprezentată în funcție de informațiile furnizate de un explorator care pretinde că a văzut-o pe Muntele Ararat în 1908.

Noe a fost salvat prin har, un act al suveranității divine. Răspunsul dat de Noe a fost acela de a face tot ce-i poruncise Dumnezeu (versetul 22), un act de responsabilitate umană. Noe a construit arca pentru a-și salva familia, dar Dumnezeu a fost Cel care a închis și sigilat ușa. Suveranitatea divină și responsabilitatea umană nu se exclud reciproc, ci sunt complementare.

Noe (versetul 9) și Enoh (5:22) sunt singurii oameni din Scriptură despre care se spune că au umblat cu Dumnezeu. Dacă Enoh este un simbol al bisericii răpite la cer, Noe simbolizează rămășița credincioasă a lui Israel păstrată în viață pe tot parcursul Marii Strâmțorări, pentru a trăi apoi pe pământ în timpul Mileniului.

Versetul 18 menționează pentru prima oară un legământ în Biblie. Scofield enumera opt legăminte:

- cel edenic (Geneza 2:16);

- cel adainic (Geneza 3:15);

- cel încheiat cu Noe (Geneza 9:16);

- cel avraamic (Geneza 12:2);

- cel mozaic (Exod 19:5);

- cel palestinian (Deuteronom 30:3);

- cel davidic (2Samuel 7:16)

- și Noul Legământ (Evrei 8:8). Acestea opt, la care se adaugă cel încheiat cu Solomon, vor fi tratate în eseul care urmează. E de prisos să menționăm ca un subiect atât de complex cum este cel al legămintelor a fost interpretat diferit de diversele școli de teologie. Abordarea prezentată aici urmează linia pre-milenistă și dispensaționalistă.

Cuvântul „întră” apare pentru prima dată în versetul 1 - o invitație frumoasă, demnă de Evanghelie: „Întră în arca siguranței”.

Nu este dat nici un motiv pentru care Noe a primit porunca să ia șapte perechi de animale curate în arcă și doar o pereche de animale necurate. Probabil că erau pentru mâncare și ca o anticipare a faptului că va fi nevoie de animale curate pentru jertfe (vezi 8:20). Arca a fost umplută timp de șapte zile înainte ca ploaia să fi început și rezervele subterane de apă să se fi revărsat. Torentul a continuat timp de patruzeci de zile și patruzeci de nopți; patruzeci este numărul punerii la încercare în Biblie.

A fost acesta un potop local, cum afirmă unii? Să considerăm următoarele: „Toți munții înalți, care sunt sub cerul întreg, au fost acoperiți” (versetul 19). De ce ar fi trebuit Dumnezeu să-i spună lui Noe să construiască o arcă echivalentă cu un teren și jumătate de fotbal în lungime și 800 de vagoane în volum pentru a scăpa de un simplu potop local? Ar fi putut cu ușurință să le spună celor opt oameni să meargă într-un loc sigur.

Tradiții despre potopul universal au parvenit din toate colțurile lumii. Munții din masivul Ararat se înalță până la 5160 de metri. Potopul a fost cu șapte metri mai înalt decât munții (versetul 20). Prin ce fel de miracol a fost ținută această apă într-o zonă locală? În Geneza 9:15 Dumnezeu a promis că apa nu va mai deveni un potop care să distrugă toate viețuitoarele. Au fost multe inundații locale de atunci, dar niciodată un potop universal. Dacă potopul a fost local, atunci promisiunea lui Dumnezeu a fost încălcată - o concluzie imposibilă. Petru folosește distrugerea provocată de potop ca simbol al unei distrugerii viitoare a pământului prin foc (2Petru 3:6).

Arca este o imagine a lui Cristos. Apele înfățișează judecata lui Dumnezeu. Domnul Isus S-a dus sub apele mâniei divine la Calvar. Aceia care sunt în Cristos sunt mântuiți. Cei ce de afară sunt condamnați (vezi Psalmul 3:21).

Cronologia Potopului este următoarea:

- 1) 7 zile - de când a intrat Noe în arcă până când a început Potopul (7:10).
- 2) 40 de zile și nopți - durata ploii (7:12).
- 3) 150 de zile - de când a început ploaia până când au scăzut apele (8:3) și arca a rămas pe muntele Ararat (comparați 7:11 cu 8:4).
- 4) 224 de zile - de la începutul Potopului până când au reapărut crestele munților (comparați 7:11 cu 8:5).
- 5) 40 de zile - din momentul în care au fost văzute crestele munților până când Noe a trimis corbul afară (8:7).
- 6) 7 zile - de la trimiterea corbului până la prima trimitere a porumbelului (8:6-10; versetul 10, „încă alte șapte zile”).
- 7) încă 7 zile - până când porumbelul a fost trimis mai departe a doua oară (8:10).
- 8) încă 7 zile - până la ultima trimitere mai departe a porumbelului.
- 9) 314 zile - de la începutul Potopului până când Noe a dat la o parte acoperișul arcei (comparați 7:11 și 8:13).
- 10) 371 de zile - de la începutul Potopului până când pământul s-a uscat (comparați 7:11 cu 8:14).

De data aceasta Noe a primit porunca să iasă afară din arcă (versetul 16).

Corbul necurat (versetul 7) și porumbelul curat (versetul 8) sunt ilustrații potrivite pentru natura veche și natura cea nouă a credinciosului. Vechii naturi îi place să se hrănească cu gunoaie și putregaiuri, în timp ce natura cea nouă nu-și găsește satisfacția într-o scenă a morții și judecății. Nu-și găsește liniștea până nu-și așează picioarele pe pământul învierii.

Noe a răspuns harului salvator al lui Dumnezeu construind un altar. Aceia dintre noi care am fost salvați de mânia viitoare trebuie să-l aducem lui Dumnezeu închinarea noastră din inimă. Ea este la fel de acceptată și plăcută Domnului cum era pe vremea lui Noe. Domnul a făcut un legământ prin care a promis că nu va mai blestema niciodată pământul sau nu va mai distruge orice vietate, așa cum făcuse; de asemenea, El va asigura succesiunea regulată a anotimpurilor atâta vreme cât va dăinui pământul.

În 6:5 și aici în versetul 21, Dumnezeu vorbește de răul intens din inima omului, în primul exemplu nu s-au adus jertfe și a urmat judecata. Aici (versetul 21) este o jertfă; și Dumnezeu acționează cu îndurare.

F. Noe după Potop (cap. 9)

Versetul 3 sugerează că după Potop oamenilor li s-a permis să mănânce carne pentru prima oară. Dar li s-a interzis să consume sânge, deoarece sângele este viața trupului și viața aparține Domnului.

Instituția pedepsei capitale presupune stabilirea unei autorități guvernamentale. Ar rezulta o stare de haos dacă oricine, cum i-ar trece prin cap, ar răzbuna comiterea unei crime de omucidere. Numai guvernele de drept pot face acest lucru. Noul Testament continuă această tradiție când spune despre guverne că „nu degeaba poartă el sabia” (Romani 13:4)

Curcubeul a fost dat ca un semn că Domnul nu va mai distruge niciodată pământul printr-un potop.

În ciuda harului lui Dumnezeu pentru Noe, el a păcătuit îmbătându-se și apoi rămânând gol în cortul său. Când l-a văzut Ham și le-a povestit fraților săi, ei au acoperit rușinea tatălui lor fără să se uite la trupul lui dezgolit.

Când s-a trezit, Noe l-a blestemat pe Canaan. Întrebarea care se ridică este: „De ce l-a blestemat și pe Canaan, în loc de Ham?” O explicație posibilă ar fi că tendința răului care se manifesta în Ham, a fost și mai pronunțată în Canaan. Blestemul era deci, o profeție a conduitei sale imorale și a pedepsei cuvenite. O altă explicație este aceea că însuși Canaan a comis vreun act vulgar asupra bunicului său, iar Noe a aflat mai târziu despre el. Noe a știut ce i-a făcut fiul său mai tânăr. Probabil că versetul 24 se referă la Canaan ca fiind nepotul cel mai tânăr al lui Noe, și nu la Ham ca fiind fiul mai tânăr al său. În Biblie, „fiu” deseori înseamnă „nepot” sau alt descendent. În acest caz, Canaan n-a fost blestemat pentru păcatul tatălui său, ci pentru propriul său păcat. Totuși mai există posibilitatea ca Dumnezeu în mila Lui să-i fi permis lui Noe să blesteme doar o mică parte din descendenții lui Ham și nu o posibilă treime din omenire.

Canaan a fost blestemat să-i slujească pe Sem și pe Iafet. Servitutea canaaniților față de israeliți poate fi văzută în Iosua 9:23 și Judecători 1:28. Acest pasaj a fost folosit pentru a justifica sclavia negrilor față de albi, dar nu există nici un sprijin pentru acest punct de vedere. Canaan a fost strămoșul canaaniților, care trăiau pe Pământul Sfânt înainte ca poporul Israel să sosească. Nu este nici o dovadă că erau oameni negri. Sem și Iafet au fost binecuvântați cu stăpânire. Versetul 27 poate sugera împărțirea binecuvântărilor spirituale de către Iafet cu descendenții lui Sem, israeliții.

Există o dispută referitoare la întrebarea care dintre Sem și Iafet este cel mai mare fiu al lui Noe. Capitolul 10:21 poate fi citit ca „Sem fratele lui Met, cel mai mare sau Sem fratele cel mare al lui Iafet”. A doua este varianta preferată. Sem apare pe locul întâi în genealogiile de la Geneza 5:32 și 1Cronici 1:4.

G. Tabelul națiunilor (Cap. 10)

Sem, Ham și Iafet au devenit părinții sau strămoșii națiunilor.

Sem: Popoarele semitice - evreii, arabii, asirienii, arameii, fenicienii.

Ham: Popoarele hamitice - etiopienii, egiptenii, canaanii, filistenii, babilonienii și poate toate popoarele africane și orientale, deși mulți cercetători îi consideră pe asiatici ca provenind din Iafet.

Iafet: Popoarele iafetice - mezii, grecii, ciprioții etc. Probabil și popoarele caucaziene ale Europei și nordului Asiei. Mulți cercetători îi includ aici și pe orientali.

În acest capitol, ordinea este următoarea: fiii lui Iafet (versetele 2-5), fiii lui Ham (versetele 6-20) și fiii lui Sem (versetele 21-31). Duhul lui Dumnezeu Se va concentra însă asupra lui Sem și a urmașilor lui pe tot parcursul Vechiului Testament. Diferitele limbi din versetul 5 probabil că se referă la perioada de după Turnul Babel (11:1-9).

Observați în acest capitol trei referințe care vorbesc despre împărțirea popoarelor. Versetul 5 descrie împărțirea triburilor iafeticilor pe diferitele teritorii. Versetul 25 ne spune că împărțirea pământului (la Babel) a avut loc în zilele lui Peleg. Versetul 32 servește ca introducere despre Turnul Babel din capitolul 11, când familiile fiilor lui Noe au fost împărțite în diferite națiuni vorbind diferite limbi.

Nimrod (10:8-10) înseamnă rebel. El apare ca primul stăpânitor „puternic pe pământ” după potop (versetul 8) și primul care a întemeiat un regat (versetul 10). El a construit Babel (Babilonul) în semn de răzvrătire împotriva Domnului și de asemenea Ninive din Asiria (vezi versetul 11), un alt dușman inveterat al poporului lui Dumnezeu.

După cum am mai menționat, versetul 21 îl consideră pe Sem ca fratele mai mare al lui Iafet.

Sunt imposibil de identificat cu certitudine locurile unde s-au așezat diversele popoare, dar următoarea enumerare se va dovedi utilă în studiile ulterioare.

Tarsis (v. 4) - Spania

Kitim (v. 4) - Cipru

Kuș (v. 6) - Etiopia

Mizraim (v. 6) - Egipt

Put (v. 6) - Libia

Canaan (v. 6) - Palestina

Așur(v.11) - Asiria

Elam (v. 22) - Persia

Aram (v. 22) - Siria și Mesopotamia

Națiunile din Geneza 10

H. Turnul Babeli (cap. 11)

În capitolul 10, care, cronologic vine după capitolul 11, omenirea era împărțită după limbi (versetul 5,20,31). Acum aflăm cauzele acestei împărțiri. În loc să se împrăstie pe pământ, după cum fusese intenția lui Dumnezeu, oamenii și-au construit o cetate și un turn în Șinear (Babilon). Ei și-au spus unul altuia „Veniți să ne construim o cetate și un turn al cărui vârf să se înalțe până la cer; să ne facem un nume, ca să nu fim împrăștiați pe toată fața pământului”. Deci a fost o politică plină de trufie (să-și facă un nume) și de sfidare (să evite împrăștierea). Pentru noi turnul poate de asemenea să ilustreze efortul neîncetat al omului decăzut de a ajunge în cer prin propriile sale fapte, în loc de a primi mântuirea ca un dar gratuit al harului.

Domnul i-a judecat pe oameni, încurcându-le limbile. Aceasta a fost originea diferitelor limbi pe care le avem astăzi în lume. Rusaliile (Fapte 2:1-11) au fost reversul Turnului Babeli în sensul că fiecare om a auzit minunatele lucrări ale lui Dumnezeu în propria limbă. Babel înseamnă confuzie, rezultatul inevitabil al oricărei asocieri care-L lasă pe Dumnezeu afară sau nu este conformă Lui.

Turnul Babel a fost construit, probabil, în stilul ziguratelor clădite de babilonieni ca lăcașuri de închinăciune la zeul lor Marduc.

Aceste versete urmăresc linia descendenților lui Sem până la Avram. Astfel, consemnarea istorică se rezumă, trecând de la omenire la una din ramurile acesteia (o seminție) și apoi la un singur om (Avram), care devine părintele națiunii ebraice. Restul Vechiului Testament este în mare parte istoria acestei națiuni.

Avram a fost un mare om al credinței și unul dintre cei mai importanți oameni ai istoriei. Este venerat de trei religii mondiale: iudaismul, creștinismul și islamul. El este menționat în șaisprezece cărți ale Vechiului Testament și unsprezece cărți ale Noului Testament. Numele lui înseamnă „tată slăvit” sau, în forma sa modificată: Avraam „tatăl unei mulțimi”.

Există o problemă de ordin matematic în acest pasaj. Derek Kidner explică:

”Vârsta lui Terah la moartea sa prezintă o dificultate, fiindcă îl face pe fiul lui cel mai mare de 135 de ani (versetul 26), în timp ce Avram avea doar 15 (12:4, și Fapte 7:4). O soluție este să presupunem că Avram a fost fiul cel mai mic, născut cu șaizeci de ani după cel mai mare, dar trecut în capul listei la 11:26,27 datorită importanței lui (cum a fost trecut și Efraim înaintea lui Manase). O altă soluție este să urmărim textul samaritean, care-i dă lui Terah 145 ani la moarte. Această variantă pare mai potrivită, măcar și numai pentru ca Avram n-ar fi putut să exclame în 17:17 că are 100 de ani dacă propriul tată l-ar fi avut la 130 de ani.”

Ur din Caldeea (versetul 31), din Mesopotamia, era un centru al idolatriei păgâne. Terah și familia lui au călătorit spre nord-vest către Haran, în drum spre Țara Canaan.

Ținuturi străvechi din biblie

1. Chemarea lui Avraam (12:1-9)

Domnul îl chemase pe Avram când acesta era încă în Ur (comparați versetul 1 cu Fapte 7:1,2). Avram a fost chemat să-și părăsească țara, familia și casa tatălui său și să înceapă o viață de peregrinare (Evrei 11:9). Dumnezeu a făcut cu el un legământ minunat, care includea următoarele promisiuni semnificative:

- o țară, adică Țara Canaan;
- o mare națiune - anume poporul evreu;
- prosperitate materială și spirituală pentru Avram și sămânța lui;
- un nume mare pentru Avram și urmașii lui;
- ei vor fi un izvor de binecuvântări pentru alții;
- prietenii Israelului vor fi binecuvântați, iar antisemiții vor fi blestemați;
- toate familiile pământului vor fi binecuvântate prin Avram, îndreptând astfel privirile spre Domnul Isus Cristos, care avea să fie un urmaș al lui Avram.

Acest legământ a fost reînnoit și extins în 13:14-17;15:4-6;17:10-14 și 22:15-18.

După trecerea așa-numiților „ani iroșiți în Haran”, adică ani fără progrese, Avram s-a mutat în Canaan cu soția lui, Sarai, cu nepotul lui, Lot, cu alte rude și cu bunurile lor. Ei au ajuns mai întâi la Sihem, unde Avram a construit un altar Domnului. Prezența canaaniților ostili nu a fost un obstacol pentru un om care umbla prin credință. Avram s-a mutat apoi între Betel (casa lui Dumnezeu) și Ai. Credincios în toate lucrurile, el nu numai că și-a înălțat un cort în care să locuiască, ci a construit și un altar Domnului. Acest lucru spune mult despre prioritățile acestui om al lui Dumnezeu. Versetul 9 îl găsește pe Avram pornind către sud (Neghev).

2. Drumul în Egipt și înapoi (12:10-13:4)

Credința lui Avram a avut însă și scăpări. În timpul unei foamete devastatoare, Avram a plecat din țara dată de Dumnezeu, fugind în Egipt - simbolul lumii. Această decizie i-a adus necazuri. El a început să fie obsedat de teama că Faraon i-ar putea ucide din dorința de a pune mâna pe frumoasa lui soție, Sarai, ca s-o adauge la haremul său. Și astfel Avram a convins-o pe Sarai să mintă, spunând că este sora lui. De fapt, îi era pe jumătate soră (20:12), dar afirmația a fost totuși o minciună, deoarece a avut scopul de a induce în eroare. Șiretlicul i-a prins bine lui Avram (el a fost răsplătit regește), dar s-a dovedit păgubitor pentru Sarai (fiindcă ea a trebuit să intre în haremul lui Faraon). Și desigur a fost păgubitor pentru Faraon (el și casa lui au suferit molime). Acesta s-a comportat mai drept decât Avram, când a aflat despre înșelăciune. După ce l-a admonestat pe Avram, l-a trimis înapoi în Canaan.

Acest incident ne atrage atenția că în războiul spiritual nu putem lupta cu arme firești, întrucât scopul nu scuză mijloacele. Nu putem păcătui, sperând apoi că vom scăpa.

Dumnezeu nu l-a părăsit pe Avram, dar a îngăduit ca păcatul să-și desfășoare consecințele dezastruoase. Avram a fost umilit public de către Faraon și a fost deportat, în stare de dizgrație.

Cuvântul „Faraon” nu era un nume propriu, ci un titlu, cum ar fi „rege” sau „împărat” etc.

La baza întoarcerii lui Avram la Betel ... din Egipt a stat revenirea sa la părtășia cu Dumnezeu. „Înapoi la Betel” este chemarea tuturor celor care s-au rătăcit, îndepărtându-se de Domnul.

3. Experiențele cu Lot și Melhisedec (13:5-14:24)

Păstorii lui Lot și Avram s-au certat pentru locurile de pășunat pentru turmelor lor. Dând dovadă de respect, bunătate și altruism, Avram îi oferă lui Lot prilejul să-și aleagă din tot pământul partea care o dorea. Din modestie, el îi stima pe alții mai mult decât pe sine (Filipeni 2:3). Lot a ales pășunile bogate din Valea Iordanului, care se învecinau cu cetățile păcatului, Sodoma și Gomora. Deși era un credincios adevărat (2Petru 2:7,8), Lot a trăit lângă hotarul lumesc. După cum a spus cineva: „a căpătat iarbă pentru vite, în timp ce Avram a căpătat har pentru copiii lui”(versetul 15,16).

Faptul că locuitorii Sodomei erau deosebit de păcătoși și răi înaintea Domnului nu l-a împiedicat pe Lot să-și aleagă acele pământuri. Observați pașii pe care i-a făcut în afundarea sa în lumesc:

- El (respectiv oamenii lui) a experimentat pofta (versetul 7);
- a văzut (versetul 10);
- a ales (versetul 11);
- și-a întins corturile până departe (versetul 12);
- locuia departe de locul preotului lui Dumnezeu (14:12);
- stătea la porți, locul puterii politice (19:1);
- A devenit o persoană oficială în Sodoma.

Avram a renunțat la cele mai bune pășuni, dar Dumnezeu i-a dăruit toată țara Canaanului - lui și urmașilor săi pentru totdeauna. În plus, Domnul i-a promis urmași nenumărați. După ce s-a așezat în Hebron, Avram... a înălțat al treilea altar... Domnului - întotdeauna un altar pentru Domnul, dar niciodată o casă pentru sine!

Observați ca Dumnezeu l-a instruit pe Avram să umble prin toată țara și să-și vadă posesiunile. La fel și noi trebuie să ne însușim promisiunile lui Dumnezeu prin credință.

Pământul făgăduinței

Cu treisprezece ani înainte de a se fi întâmplat evenimentele principale din acest capitol, Chedorlaomer, regele Elamului (Persiei) a învins diverși regi din câmpiile limitrofe ale Mării Moarte (Sărate), în al treisprezecelea an, cei cinci regi captivi s-au răsculat împotriva lui Chedorlaomer. Deci, el s-a aliat cu alți trei regi din regiunea Babilonului, s-a deplasat în sud de-a lungul părții de est a Mării Moarte, apoi spre nord, prin partea de vest către Sodoma, Gomora și celelalte cetăți din câmpie. Bătălia a avut loc în Valea Sidim, care era plină de puțuri de smoală. Invadatorii i-au învins pe rebeli, înaintând apoi spre nord cu prada de război și cu prizonierii - printre care se afla și Lot, nepotul decăzut al lui Avram.

Când Avram a primit știrea, a adunat o mică armată de trei sute optsprezece oameni instruiți și i-a urmărit pe învingători până spre Dan, în nord. În final i-a înfrânt lângă Damasc, în Siria, salvându-l astfel pe Lot și recuperând prada de război. Cei decăzuți nu numai că-și produc lor înșiși suferințe, ci provoacă neazuri și altora. Acum Avram l-a salvat pe Lot cu sabia. Mai târziu el avea să-l scape prin intermediul rugăciunii de mijlocire (cap. 18,19).

Pe când se întorcea Avram acasă, regele Sodomei i-a ieșit înainte să-l salute, la fel cum Satan îl ispitește uneori pe creștin după o biruință spirituală deosebită. Dar Melhisedec, regele Salemului și preot al Dumnezeului Preaînalt, a venit cu pâine și vin pentru a-l încuraja pe Avram. Nu putem citi această primă mențiune a pâinii și vinului fără să ne gândim la aceste simboluri ale jertfei Mântuitorului nostru. Când ne gândim la prețul pe care l-a plătit El pentru a ne răscumpăra din păcat, suntem întăriți pentru a ne împotrivi oricărei ispite.

Numele în Scriptură au înțelesuri. Melhisedec înseamnă regele neprihănirii iar Salem (prescurtare a numelui Ierusalim) înseamnă pace. Deci el era rege al neprihănirii și rege al păcii. El îl simbolizează pe Cristos, adevăratul rege al neprihănirii și păcii și Marele nostru Preot. Când ni se spune în Evrei 7:3 că Melhisedec era „fără țară, fără mamă, fără genealogie, fără un început al zilelor sale sau sfârșit al vieții”, aceasta trebuie înțeles doar în legătură cu preoția lui. Cei mai mulți preoți au moștenit preoția și au slujit un timp limitat. Dar preoția lui Melhisedec a fost unică prin aceea că, după câte știm, nu i s-a transmis de la părinți și nu a avut un început sau un sfârșit. Preoția lui Cristos este „după rânduiala lui Melhisedec” (Psalmul 110:4; Evrei 7:17).

Melhisedec l-a binecuvântat pe Avram și Avram la rândul lui i-a dat acestui preot al lui Dumnezeu o zeciuială din tot ce capturase. În Evrei 7 aflăm că aceste acțiuni au avut o adâncă semnificație spirituală. Fiindcă Avram a fost strămoșul lui Aaron, el este considerat reprezentant al preoției Aaronice. Faptul că Melhisedec l-a binecuvântat pe Avram înseamnă că preoția lui Melhisedec este mai mare decât a lui Aaron, fiindcă cel ce binecuvântează este superior celui binecuvântat. Faptul că Avram a plătit zeciuială lui Melhisedec este perceput ca o ilustrare a preoției Aaronice care recunoaște superioritatea preoției lui Melhisedec, fiindcă cel mai mic plătește zeciuială celui mai mare.

Regele Sodomei a spus: „Dă-mi mie oamenii și ține bogățiile pentru tine”. Deci Satan încă ne ispitește să ne investim resursele în jucării de țărână, în timp ce oamenii din jurul nostru pier. Avram a răspuns că nu va lua nimic, nici măcar an capăt de ață sau o curea de încălțăminte.

Versetul 1 este legat îndeaproape de ultima parte a capitolului 14. Fiindcă patriarhul a refuzat răsplata regelui Sodomei, Iehova i-a spus: „Avram, nu te teme; Eu sunt scutul tău și răsplata ta cea foarte mare”, oferindu-i astfel lui Avram protecție și o fabuloasă avere.

Neavând copii, Avram s-a temut că slujitorul său, Eliezer din Damasc, îi va fi urmaș, fiindcă așa era legea pe vremea aceea. Dar Dumnezeu i-a promis un fiu și urmași numeroși ca stelele de pe cer. Omeneste vorbind, lucrul acesta era imposibil, fiindcă Sarai trecuse de vremea când putea naște copii. Dar Avraam a crezut în promisiunea lui Dumnezeu: și Dumnezeu l-a declarat neprihănit. Adevărul justificării prin credință enunțat aici se repetă în Romani 4:3; Galateni 3:6 și Iacov 2:23. În Geneza 13:16 Dumnezeu îi promisese urmași numeroși ca pulberea pământului iar aici, la 15:5, ca stelele.

Pulberea ilustrează posteritatea naturală a lui Avram - cei care sunt evrei din naștere.

Stelele îi simbolizează pe urmașii spirituali - aceia care sunt îndreptățiți prin credință (vezi Galateni 3:7).

Pentru a confirma promisiunea unei semințe (versetele 1-6) și a unui pământ (versetele 7,8,18-21), Dumnezeu a dat expresie vie unui simbolism straniu și semnificativ (versetele 9-21), cum arată David Baron:

„În conformitate cu maniera străveche specifică Orientului de a încheia un legământ, ambele părți contractante treceau printre cele două jumătăți despicate ale animalului sacrificat, atestând astfel simbolic că au jurat pe viață că își vor împlini angajamentul luat (vezi Ieremia 34:18,19). Acum în Geneza 15, Dumnezeu singur, a cărui prezență s-a manifestat prin cuptorul fumegând și candela de foc, a trecut prin mijlocul bucăților animalelor înjunghiate, în timp ce Avram a fost pur și simplu un spectator al acestei minunate manifestări a harului fără plată al lui Dumnezeu.”

Aceasta înseamnă că a fost un legământ necondiționat, a cărui împlinire depindea numai de Dumnezeu.

Conform altei opinii pe marginea pasajului de față, bucățile animalului jertfit reprezintă națiunea Israel. Vulturii simbolizează neamurile. Pământul care nu le aparținea este, bineînțeles, Egiptul. Israel avea să fie eliberat din sclavia egipteană, urmând să revină în Canaan la a patra generație. Cuptorul fumegând și torța înflăcărată descriu destinul național al Israelului - de a suferi în exil și de a aduce mărturie.

Izbăvirea Israelului avea să se producă doar atunci când păcatul amoriților va fi ajuns la culme. Acești locuitori păgâni ai Canaanului trebuiau exterminați. Dar Dumnezeu deseori lasă răul să-și urmeze cursul, chiar în detrimentul poporului Său, înainte de a-l judeca. El este îndelung răbdător, nedorind ca cineva să piară - chiar amoriții cei depravați (2Petru 3:9). El de asemenea îngăduie răul să atingă apogeul pentru ca astfel consecințele groaznice ale răutății să poată fi văzute clar de toți. Astfel mânia Lui se dovedește a fi pe deplin dreaptă.

Versetele 13 și 14 ridică o problemă de ordin cronologic. Ele prezic robia urmașilor lui Avram pe pământ străin timp de 400 de ani și că ei vor pleca de acolo la sfârșitul acestei perioade, ducând cu ei o mare bogăție. În Fapte 7:6 această cifră de 400 de ani este repetată.

În Exod 12:40,41 citim despre copiii lui Israel, care au locuit în Egipt, că au stat acolo timp de 430 de ani, până la ultima zi din acest interval.

Apoi, în Galateni 3:17 Pavel spune că perioada de la confirmarea Legământului Avraamic până la darea Legii a fost de 430 de ani.

Cum vom putea reconcilia aceste cifre diferite?

Cei 400 de ani menționați în Geneza 15:13,14 și Fapte 7:6 se referă la durata robiei groaznice a Israelului în Egipt. Iacov și familia lui nu au trăit în robie când au venit la început în Egipt. Dimpotrivă, au fost tratați regește.

Cei 430 de ani din Exod 12:40, 41 se referă la timpul total pe care l-a petrecut poporul Israel în Egipt - până în ziua în care cei 430 de ani s-au împlinit. Aceasta este cifra exactă.

Cei 430 de ani din Galateni 3:17 acoperă aproximativ aceeași perioadă ca cea din Exod 12:40,41. Ei sunt calculați din momentul în care Dumnezeu i-a confirmat lui Iacov legământul încheiat anterior cu Avraam, tocmai pe când Iacov se pregătea să intre în Egipt (Geneza 46:14). Anii respectivi se întind până la darea Legii, cam la trei luni după Exod.

Cele patru generații din Geneza 15:16 pot fi văzute în Exod 6:16-20: Levi, Chehat, Amram, Moise. Israel nu a ocupat încă teritoriul promis în versetele 18-21. Abia Solomon l-a avut în stăpânire (1Împărați 4:21,24), exercitând dominația asupra unor state vasale, dar poporul ca atare nu l-a avut în stăpânire și ocupație. Legământul va fi împlinit când Cristos se va întoarce să domnească. Nimic nu va împiedica această împlinire. Ceea ce Dumnezeu a promis este la fel de sigur ca și când s-ar fi întâmplat deja!

Râul Egiptului (versetul 18) se crede că ar fi un mic pârâu la sud de Gaza, cunoscut acum sub denumirea de Wadi el Arish. Nu este vorba aici despre Nil.

5. Ismael, fiul natural (cap. 16,17)

Neliniștea firii păcătoase se vede aici. În loc să aștepte urmașul promis de Domnul, Sarai l-a convins pe Avram să obțină un copil de la roaba ei, Agar, care fusese căpătată probabil în călătoria nenorocită din Egipt. Dumnezeu este fidel în consemnarea neregulilor maritale ale poporului Său, chiar dacă nu le-a aprobat niciodată. Când Agar a rămas însărcinată, ea a început s-o disprețuiască pe stăpâna ei. Sarai a replicat, acuzându-l pe Avram și apoi alungând-o pe Agar. Aici este ilustrat conflictul dintre lege și har. Acestea nu pot coabita (Galateni 4:21-31). În timp ce o parte a comportării din această secțiune era acceptabilă în contextul normelor proprii acelei culturi, ele sunt însă hotărât inacceptabile din punct de vedere creștin.

În timp ce Agar se afla în deșertul Sur, pe drumul spre Egipt, îngerul Domnului a venit la ea. Acesta a fost Domnul Isus într-una din aparițiile Sale dinainte de încarnare, cunoscute sub denumirea de Cristofanii - (vezi Judecători 6 pentru un eseu despre îngerul Domnului). El a sfătuit-o să se întoarcă și să se supună lui Sarai și i-a promis că fiul ei va fi întemeietorul unui mare popor. Acea promisiune, bineînțeles, s-a împlinit prin formarea poporului arab. Cuvintele „întoarce-te... și supune-te” au constituit mari întoarceri în viețile multora care au avut de-a face cu Dumnezeu.

Exclamația Agarei din versetul 13 ar putea fi parafrazată „Ești un Dumnezeu care poate fi văzut”, căci ea a spus „Cu adevărat L-am văzut eu oare pe Cel ce de asemenea mă vede?” Ea a pus numele fântânii „Beer Lahai Roi” (textual - fântâna Celui care trăiește și mă vede).

Avram avea optzeci și șase de ani când s-a născut Ismael lui Agar. Numele Ismael înseamnă Dumnezeu aude. În acest caz El a auzit necazul Agarei. Trebuie să ne amintim de-a lungul acestei narațiuni că Agar reprezintă legea, în timp ce Sarai reprezintă harul (vezi Galateni 4).

Cuvintele lui Dumnezeu către Avram din versetul 1 au fost poate o modalitate indirectă de a-i spune să înceteze să mai rezolve problemele prin propriile sale forțe, lăsându-L în schimb pe Dumnezeu Cel Atotputernic să le facă în locul lui. Imediat după aceasta Dumnezeu Și-a reînnoit legământul și a schimbat numele patriarhului din Avram (tată slăvit) în Avraam (tatăl unei mulțimi). Atunci a fost instituită circumcizia ca semn al legământului. Această operație chirurgicală, executată la băieți, era un semn fizic că persoana aparținea celor aleși de

Dumnezeu pe pământ. Deși era deja practică în Orientul Mijlociu pe vremea aceea, a căpătat un nou înțeles pentru Avraam și familia lui. Toți membrii de sex masculin din casa lui Avraam au fost circumciși și de atunci încolo fiecare băiat trebuia circumcis la vârsta de opt zile, în caz contrar urmând să fie exclus din poporul său - adică, exclus din adunarea lui Israel (versetele 9-14). Termenul „nimit” uneori însemna „ucis”, ca în Exod 31:14,15. În alte locuri, cum ar fi aici, se pare că înseamnă exclus, alungat, ostracizat.

Cu mult tâlc, apostolul Pavel scoate în evidență faptul că Avraam a fost îndreptățit (15:6) înainte de a fi fost circumcis. Circumcizia lui a fost „o pecete a neprihănirii obținute prin credința pe care o avea pe când încă nu era circumcis” (Romani 4:11). Creștinii de azi nu sunt pecetluiți cu un semn fizic; ei primesc însă pecetea Duhului Sfânt în momentul convertirii lor (Efeseni 4:30).

Circumcizia a fost instituită de către Dumnezeu ca semn fizic al legământului dintre El și poporul Său (Geneza 17:10-14). Astfel urmașii lui Avraam au fost numiți „cei tăiați împrejur” (Fapte 10:45), iar popoarele, Neamurile, au fost numite „ne-tăiați împrejur” (Efeseni 2:11). Este de asemenea semnul peceteii neprihănirii pe care Avraam l-a avut prin credință (Romani 4:5). Dar mai târziu cuvintele „circumcizie” și „circumcis” (sau tăiat împrejur) au căpătat o varietate de înțelesuri.

„Buze ne-tăiate împrejur” (Exod 6:12) însemna a fi „lipsit de darul vorbirii în public”.

„Urechi ne-tăiate împrejur” și „inimi ne-tăiate împrejur” se refereau la refuzul de a auzi, și de a-L asculta pe Domnul (Levitic 26:41; Deuteronom 10:16; 30:6; Ieremia 6:10; Fapte 7:51).

„Ne-tăiat împrejur în carne” (Ezechiel 44:7) însemna „necurat”.

În Noul Testament, „circumcizia lui Cristos” (Coloseni 2:11) se referă la moartea Lui pe cruce. Creștinii sunt circumciși prin identificarea lor cu Cristos. Pavel vorbește de ea ca fiind „nu o tăiere împrejur făcută de mână, ci cu tăierea împrejur a lui Cristos, în dezbrăcarea de trupul poftelor firii noastre pământești” (Coloseni 2:11). Această circumcizie vorbește despre moartea naturii pământești. În ce privește poziția pe care o ocupă fiecare credincios, ea este adevărată și reală, dar trebuie aplicată prin înlăturarea practică a faptelor păcătoase ale firii pământești (Coloseni 3:5). Apostolul vorbește de creștini ca despre adevărații circumciși (Filipeni 3:3), în contrast cu un partid al iudeilor legalști cunoscut drept „cei tăiați împrejur” (Galateni 2:12).

Pe lângă simbolismul lor, unele dintre legile binevoitoare ale lui Dumnezeu au avut drept scop scutirea poporului ales al Său de bolile neamurilor. Multe autorități medicale de azi consideră că circumcizia previne anumite forme de cancer atât ale bărbatului, cât și ale soției sale.

Dumnezeu i-a schimbat numele lui Sarai în Sara (prințesă) și i-a promis lui Avraam că soția lui de nouăzeci de ani va avea un fiu. Patriarhul a râs, dar cu uimire bucurătoare, nu cu necredință. Credința lui nu s-a clătinat (Romani 4:18-21).

Când Avraam a pledat ca Ismael să aibă trecere înaintea Domnului, i s-a spus că legământul va fi împlinit prin fiul său, Isaac. Cu toate acestea, Ismael avea să fie roditor, să se înmulțească și să devină un popor mare. Isaac a fost un simbol al lui Cristos, prin care legământul își găsește împlinirea supremă.

Observați promptitudinea ascultării lui Avraam: chiar în acea zi, Avraam a fost circumcis împreună cu fiul său, Ismael.

6. Sodoma și Gomora (cap. 18,19)

Curând după evenimentele din capitolul 17, lui Avraam i-au apărut trei oameni. De fapt doi dintre ei erau îngeri, iar celălalt era Domnul însuși. Cu ospitalitatea tipic orientală, Avraam și Sara, fără să fie pregătiți, i-au găzduit pe îngeri și pe Acela care era mai mare decât îngerii (Evrei 13:2). Când Sara l-a auzit pe Domnul spunând că va avea un copil într-un an, râsul ei i-a trădat necredința. Ea a fost dojenită cu întrebarea severă: „Este ceva prea greu pentru Domnul?” Dar promisiunea a fost repetată în ciuda îndoielii ei (versetele 9-15). Evrei 11:11 indică faptul că Sara a fost, în principiu, o femeie credincioasă, în ciuda acestei scăpări de moment.

După ce Domnul i-a dezvăluit lui Avraam faptul că urmează să distrugă Sodoma, și în timp ce cei doi îngeri se îndreptau spre acea cetate, Avraam a început să mijlocească pentru ei - cincizeci... patruzeci și cinci... treizeci... douăzeci... zece. Chiar și pentru zece oameni neprihăniți Domnul nu ar fi distrus Sodoma! Rugăciunea lui Avraam este un exemplu minunat de mijlocire eficientă. Era bazată pe caracterul drept al Judecătorului întregului pământ (versetul 25) și a pus în evidență acea îndrăzneală și totuși adâncă smerenie pe care n-o poate da decât o cunoaștere intimă a lui Dumnezeu. Numai când Avraam s-a oprit din rugăciune, Domnul a pus capăt discuției și a plecat (versetul 33). Sunt multe mistere în viață, pentru care adevărul din versetul 25 este singurul răspuns satisfăcător.

Să nu vă scape onoarea pe care Dumnezeu i-a făcut-o lui Avraam, ca unul care era un adevărat cap al familiei (versetul 19). Un lucru demn de râvnit!

Numele Sodoma a devenit sinonim cu păcatul homosexualității sau sodomiei. Dar perversiunile sexuale nu erau singura cauză a distrugerii cetății. În Ezechiel 16:49,50 Domnul descrie păcatul Sodomei ca fiind „mândria, îmbuibarea și lenevia”.

Lot i-a primit pe cei doi îngeri și a insistat ca ei să petreacă noaptea în casa lui, știind prea bine pericolul la care s-ar expune altfel. Chiar și atunci bărbatului Sodomei au încercat să comită viol homosexual asupra celor doi trimiși ai cerului, într-un efort disperat de a-și salva oaspeții, Lot le-a oferit cu nerușinare cele două fiice ale sale. Numai o minune a putut salva situația; îngerii i-au lovit pe sodomii cu orbire temporară, care i-a aruncat în derută.

Atât în Vechiul Testament (Geneza 19:1-26; Levitic 18:22; 20:13), cât și în Noul Testament, (Romani 1:18-32; 1Corinteni 6:9; 1Timotei 1:10), Dumnezeu condamnă păcatul homosexualității. El își arată mânia împotriva lui, distrugând cetățile Sodomei și Gomorei. În Legea lui Moise, sodomia se pedepsea cu moartea. Nici un homosexual nu va moșteni împărăția lui Dumnezeu.

Așa-numiții „homo” (în limba engleză: „gays”) plătesc un preț mare pentru viața lor imorală. Pavel spune că ei „au primit în ei înșiși plata pentru rățacirea lor” (Romani 1:27b). Aceasta include bolile venerice, pneumo-cistita, sarcomul lui Kaposi (o formă de cancer) și SIDA. De asemenea, în afara bolilor, ei au remușcări, tulburări fizice și mentale și schimbări anormale ale personalității.

Ca și alți păcătoși, orice homosexual și orice lesbiană pot fi salvați prin pocăință și prin primirea Domnului Isus Cristos ca Mântuitor personal al lor. Dumnezeu îi iubește și pe aceștia, chiar dacă urăște păcatul lor.

Există o diferență între a fi un homosexual practicant și a avea doar o înclinație. Biblia condamnă practicarea, nu orientarea. Mulți oameni sunt atrași de semenii lor de același sex, dar refuză să cedeze acestei atracții. Prin puterea Duhului Sfânt, s-au disciplinat să reziste ispitei și să trăiască în puritate. Multe persoane creștine de orientare homosexuală își privesc condiția cu părere de rău, dar fiindu-le imposibil să se schimbe, au apelat la Duhul Sfânt pentru a căpăta puterea de a nu cădea în această ispită și de a trăi în castitate, ceea ce constituie chiar sfințirea. Predându-se lui Cristos, ei au dat în grija lui Dumnezeu această pată spirituală pentru ca puterea divină să se desăvârșească în slăbiciunea umană.

Unii dau vina pe Dumnezeu pentru că s-au născut cu această tendință, dar greșeala nu este a lui Dumnezeu, ci a păcătoșeniei umane. Orice copil căzut al lui Adam are tendințe rele. Unii au o slăbiciune într-o privință, alții în alta. Păcatul nu constă în a fi ispitit, ci în a ceda în fața acelei ispite.

Există izbăvire de homosexualitate sau lesbianism, după cum este izbăvire de orice formă de poftă. În orice caz, consilierea spirituală de durată este foarte importantă în aproape fiecare caz de acest fel.

Creștinii trebuie să-i accepte pe homosexuali și pe lesbiene ca pe niște persoane, dar fără să le aprobe modul de viață. Întrucât și ei sunt oameni pentru care a murit Cristos, creștinii trebuie să caute să-i câștige prin orice mijloace la o viață de „sfințenie, fără de care nimeni nu va vedea pe Domnul” (Evrei 12:14).

Îngerii au insistat ca Lot și familia sa să părăsească cetatea. Dar când acesta a încercat să-și convingă ginerii (sau viitorii gineri), ei au crezut că glumește. Viața lui decăzută i-a anulat mărturia în timpul crizei. În dimineața următoare, îngerii i-au însoțit pe Lot, soția și fiicele lui afară din Sodoma. Chiar și atunci Lot a încercat să evite plecarea, preferând să rămână în Țoar, una din cetățile satelit ale Sodomei. Nici măcar zece oameni neprihăniți nu au fost găsiți aici, așa că Dumnezeu a distrus-o. Dar rugăciunea lui Avraam nu a rămas fără răspuns, căci Dumnezeu și-a adus aminte de Avraam și l-a scos pe Lot din mijlocul holocaustului.

Deși soția lui Lot a părăsit cetatea, inima ei a rămas tot acolo, de aceea a căzut sub pedeapsa lui Dumnezeu. Prin cuvintele „Amintiți-vă de nevasta lui Lot” (Luca 17:32), Cristos a menționat-o ca avertisment pentru toți cei care neglijează oferta Sa de mântuire.

Plecând din Țoar, Lot a fugit într-o peșteră. Acolo fetele lui l-au îmbătat și au comis incest cu el. Fata cea mare a născut un fiu pe nume Moab, iar cea mai mică a născut un fiu, Ben-Ami. Așa au apărui moabiții și amoniții, care aveau să fie spini în coasta lui Israel. Femeile moabite au fost acelea care mai târziu i-au sedus pe bărbații israeliți să comită spre imoralitate (Numeri 25:1-3). Amoniții au fost aceia care l-au învățat pe Israel să se închine lui Moloh și să-și jertfească copiii (1 Împărați 11:33; Ieremia 32:35). Știm din 2 Petru 2:7,8 că Lot era un om drept, dar datorită modului său de viață lumesc, și-a pierdut mărturia (versetul 14), soția (versetul 26), ginerii, prietenii, părtășia (care nici nu exista în Sodoma), pământurile (începuse prin a fi un om bogat și a sfârșit în sărăcie), caracterul (versetul 35), munca lui de o viață întreagă și aproape chiar viața însăși (versetul 22). Comportamentul depravat al fetelor lui arată cât de mult fuseseră acestea influențate de modul de viață din Sodoma. Trăind astfel, nu există scăpare de pedeapsă. (Evrei 2:3).

7. Avraam și Abimelec (cap. 20)

Ni se pare incredibil ca Avraam să mai încerce s-o recomande pe Sara drept sora lui la douăzeci de ani de la prima greșală cu Faraon - este incredibil, până când ne amintim de propriile noastre păcate repetate! Incidentul cu Abimelec în Gherar este aproape o replică a duplicității lui Avraam din Egipt (12:10-17). Dumnezeu a intervenit în realizarea promisiunilor sale despre nașterea lui Isaac care ar fi putut deveni altfel o frustrare. El l-a amenințat pe Abimelec cu moartea. El este mai mult decât un simplu spectator pe marginea istoriei. El poate învinge răul din oamenii Săi, chiar prin viețile celor păcătoși. Păgânul Abimelec a acționat mai drept decât Avraam, „prietenul lui Dumnezeu”, în acest incident. (Abimelec este un titlu, și nu un nume propriu). Este rușinos când un credincios trebuie să fie pe drept mustat de un om din lume! Când o jumătate de adevăr este prezentat drept întregul adevăr, atunci el este un neadevăr. Avraam a încercat chiar să arunce o parte din vină asupra lui Dumnezeu, care l-ar fi făcut să „rătăcească”. Ar fi fost mult mai înțelept să-și recunoască vina cu smerenie. Cu toate acestea, el a rămas omul lui Dumnezeu. Și astfel, Domnul l-a trimis pe Abimelec la el, astfel ca Avraam să se roage pentru anularea fertilității femeilor din casa acestuia.

Expresia „aceasta să-ți fie justificarea” este literal „un văl pentru acoperit ochii”, însemnând un dar făcut cu scopul de împăcare. Deci, s-ar putea citi, „ți-l ofer ca o satisfacție pentru a dovedi tuturor care sunt cu tine și tuturor bărbaților că tot răul a fost îndreptat”.

8. Isaac, fiul Promisiunii (cap. 21)

Când fiul promis li s-a născut Sarei și lui Avraam, aceștia i-au pus numele Isaac („hohot de râs”), cum poruncise Domnul (17:19,21). Aceasta exprima propria lor bucurie și bucuria tuturor celor care urmau să afe vestea. Isaac avea probabil între doi și cinci ani când a fost întărcat. Ismael avea între treisprezece și șaptesprezece ani pe atunci. Când Sara l-a văzut pe Ismael bătându-și joc de Isaac la petrecerea de întărcare, i-a spus lui Avraam s-o alunge pe Agar și pe fiul ei. Pavel interpretează această faptă ca o dovadă că legea persecută harul, că legea și harul nu pot coexista și că binecuvântările spirituale nu pot fi obținute pe principii legaliste (Galateni 4:29).

Avraam s-a întristat să-i piardă pe Agar și pe Ismael, dar Dumnezeu l-a consolât cu promisiunea că Ismael va deveni tatăl unui mare popor. Și totuși Domnul i-a spus clar că Isaac era fiul promis prin care avea să fie îndeplinit legământul.

Când Agar și băiatul ei aproape au pierit de sete în deșertul din sudul Canaanului, Dumnezeu i-a ajutat să găsească o fântână și astfel au scăpat. Ismael era adolescent pe vremea aceea; deci, versetul 15 probabil înseamnă că Agar l-a împins sub un tufiș din cauza slăbiciunii de care fusese cuprinsă Numele lui Ismael „Dumnezeu aude”, se găsește de două ori în versetul 17 - „Dumnezeu a auzit” și „Dumnezeu a auzit”. Copiii și tinerii ar trebui încurajați să se roage. Dumnezeu aude și răspunde!

Abimelec din versetul 22 nu este neapărat același cu cel din capitolul 20. Slujitorii acestui șef de trib au luat o fântână de la oamenii lui Avraam. Când Abimelec și Avraam au încheiat un tratat de prietenie, patriarhul i-a spus lui Abimelec despre fântâna care fusese luată. Rezultatul a fost un legământ care acorda fântâna lui Avraam. El a denumit-o imediat Beerșeba („fântâna jurământului”). Locul a devenit mai târziu o cetate ce marca granița cea mai sudică a țării. Avraam a sădit un tamarisc în memoria evenimentului.

9. Jertfirea lui Isaac (cap. 22)

Probabil nici o scenă din Biblie, cu excepția Calvarului, nu este mai impresionantă ca aceasta și nici una nu oferă un simbol mai clar al morții Domnului pe cruce. Supremul test al credinței lui Avraam a fost atunci când Dumnezeu i-a poruncit să-l aducă pe Isaac ca ardere de tot undeva în regiunea Moria.

De fapt, Dumnezeu n-a avut intenția să-l lase pe Avraam să ducă jertfa până la capăt. El S-a opus din totdeauna jertfei umane.

Moria este lanțul muntos unde este situat Ierusalimul (2Cronici 3:1) și unde s-a aflat și Calvarul. Cuvintele lui Dumnezeu. „singurul tău fiu Isaac, pe care-l iubești”, trebuie să-i fi străpuns inima lui Avraam cu o durere teribilă. Isaac era singurul fiu al lui Avraam, în sensul în care el era singurul fiu al promisiunii - unicul fiu, fiul nașterii miraculoase.

Prima apariție a unui cuvânt în Biblie deseori constituie modelul utilizării lui în toată Scriptura. Dragoste (versetul 2) și „închinare”(versetul 5) sunt prima oară întâlnite aici. Dragostea lui Avraam pentru fiul său este o imagine palidă a dragostei lui Dumnezeu pentru Domnul Isus. Jertfirea lui Isaac a fost o ilustrare a celui mai mare act de închinare - jertfa de Sine a Mântuitorului ca împlinire a voinței lui Dumnezeu.

„Avraam, Avraam” este prima din cele zece reiterări de nume din Biblie. Șapte sunt chemări ale lui Dumnezeu către om (Geneza 22:11;46:2;Exod 3:4;1Samuel 3:10;Luca 10:41;22:31;Fapte 9:4). Celelalte trei sunt Matei 7:21,22;23:37;Marcu 15:34. Ele introduc probleme de mare importanță. Îngerul Domnului (versetul 11) era Dumnezeu (versetul 12).

Aducerea lui Isaac ca jertfă a fost, de bună seamă, testul suprem al credinței lui Avraam. Dumnezeu îi promisese acestuia urmași numeroși prin acest fiu. Isaac ar fi putut să aibă cam douăzeci și cinci de ani pe vremea aceea și era necăsătorit. Dacă Avraam l-ar fi sacrificat, cum ar fi putut să se îplinească promisiunea? Conform textului de la Evrei 11:19. Avraam a crezut că, și dacă își jertfește fiul Dumnezeu îl poate învia. Această credință a fost remarcabilă fiindcă, până atunci, nu existase nici un caz de înviere în istoria lumii. Observați credința lui și în 22:5: „eu și băiatul ne vom duce până colo să ne închinăm și apoi ne vom întoarce la voi”. Avraam a fost mai întâi justificat prin credință (15:6) și apoi prin fapte (vezi Iacov 2:21). Credința era mijlocul mântuirii lui, în timp ce faptele erau dovada realității credinței lui. Când Isaac l-a întrebat „Unde este mielul?”, tatăl lui i-a răspuns, „Dumnezeu însuși va purta de grijă de mielul pentru arderea de tot”. Această promisiune nu a fost împlinită definitiv de berbecul din versetul 13, ci de Mielul lui Dumnezeu (Ioan 1:29).

Există două simboluri esențiale ale lui Cristos în acest capitol. Isaac este primul: singurul fiu, iubit de tatăl său, doritor să facă voia tatălui, este la figurat primit înapoi din morți.

Berbecul este al doilea simbol: o victimă inocentă a murit în locul unei alte ființe, sângele i-a fost vărsat și a fost adus ca ardere de tot înaintea Domnului. Cineva a spus că, oferindu-i acest berbec lui Avraam, „Dumnezeu l-a cruțat de o lovitură de care nu S-a cruțat pe Sine”. Îngerul Domnului din versetele 11 și 15, ca de altfel în tot Vechiul Testament, este Domnul Isus Cristos. Avraam a numit locul acela „Domnul va purta de grijă” (Iehova lire - versetul 14). Acesta este unul din cele șapte nume compuse ale Domnului din Vechiul Testament. Celelalte sunt:

Iehova-Rofeca - „Domnul care te vindecă” (Exod 15:26).

Iehova-Nisi - „Domnul, stindardul meu”(Exod 17:8-15).

Iehova-Șalom - „Domnul, pacea noastră” (Judecători 6:24).

Iehova-Roi - „Domnul, Păstorul meu” (Psalmul 23:1).

Iehova-Tsidkeni - „Domnul, neprihănirea noastră” (Ieremia 23:6).

Iehova-Șamah - „Domnul este prezent” (Ezechiel 48:35).

Domnul ajutat pe Sine, fiindcă nu putea să jure pe nimeni care să fie mai mare (Evrei 6:13). Promisiunea lui Dumnezeu aici, confirmată de jurământul Său, include binecuvântarea neamurilor prin Cristos (Vezi Galateni 3:16). În versetul 17c, Dumnezeu adaugă la uriașa promisiune deja făcută: Sămânța lui Avraam va stăpâni cetățile dușmanilor săi. Aceasta înseamnă că urmașii lui vor ocupa locul de autoritate peste aceia care li se vor opune. Capturarea porților cetății însemna căderea cetății înseși.

Fratele lui Avraam, Nahor, avea doisprezece fii, în timp ce Avraam avea doar doi - Ismael și Isaac. Ce încercare trebuie să fi fost aceasta pentru credința lui Avraam, având în vedere că Dumnezeu îi promisese un număr de urmași comparabil cu stelele de pe cer! Probabil că acest lucru l-a determinat să-l trimită pe Eliezer în căutarea unei neveste pentru Isaac (cap. 24). Observați numele Rebeca din 22:23.

10. Mormântul familiei (cap. 23)

Când Sara a murit la o sută douăzeci și șapte de ani, Avraam s-a înțelea cu locuitorii hitiți din Hebron să cumpere peștera Macpela ca mormânt - singura tranzacție de cumpărare a vreunei proprietăți în timpul vieții sale lungi de peregrinare. Acest pasaj oferă o descriere neprețuită despre tocmeala atât de specifică popoarelor orientale. La început, hitiții i-au oferit oricare din locurile lor folosite pentru înmormântare. Cu o curtoazie neobișnuită, Avraam a refuzat, insistând să plătească prețul integral pentru o peșteră deținută de Efron. La început, Efron i-a oferit nu numai peștera, ci și întreg terenul din jur ca dar, însă Avraam a înțeles că acesta fusese doar un gest politicos. Proprietarul nu avea de gând să-l dea cu adevărat. Când Avraam a insistat în dorința de a cumpăra, Efron a sugerat prețul de patru sute de sicli de argint, pretinzând că era un chilipir. De fapt, era un preț exagerat și în mod normal cumpărătorul ar fi continuat să se tocmească. Așa că toata lumea a fost surprinsă când Avraam a acceptat prețul cerut de Efron. Avraam nu voia să fie dator unui necredincios și nici noi nu trebuie să fim.

Mai târziu, peștera Macpela a devenit mormântul lui Avraam, Isaac, Rebeca, Iacov și Lea. Localizarea tradițională este locul unde acum se află o moschee musulmană.

11. O mireasă pentru Isaac (cap. 24)

Avraam l-a pus pe slujitorul său cel mai vârstnic să facă un legământ prin care jura că îi va căuta o nevestă lui Isaac; nu va îngădui ca acesta să ia o canaanită sau să trăiască în Mesopotamia. Străvechiul gen de jurământ descris în versetele 2-4 și 9 este explicat de Charles F. Pfeiffer:

„Conform expresiei biblice, copiii se spune că se nasc din „coapsa” tatălui lor (cf. Geneza 46:26). Punând mâna pe coapsa tatălui se interpreta că, dacă un legământ ar fi încălcat, copiii care se născuseră, sau urmau să se nască din „coapsă” vor răzbuna această încălcare. Lucrul acesta fusese denumit „jurământ pe urmași” și este în mod deosebit aplicabil în cazul de față, fiindcă misiunea slujitorului este să asigure urmași lui Avraam prin Isaac.”

Slujitorul este un tip (simbol) al Duhului Sfânt trimis de Tatăl să peștească o mireasă pentru „cerescul Isaac” Domnul Isus. Narațiunea relatează cu atenție pregătirea călătoriei, darurile pe care le-a dus slujitorul și semnul prin care el trebuia să recunoască femeia aleasă de Domnul. Murdoch Campbell analizează:

„Era un semn care fusese calculat în așa fel încât să arunce multă lumină asupra caracterului fetei care să fie vrednică de fiul stăpânului. Slujitorul trebuia să ceară doar o „sorbitură” - (după cum s-ar putea traduce cuvântul ebraic) - de apă pentru sine; dar aceea pe care o alesese Dumnezeu să fie mama unui mare popor și o strămoasă îndepărtată a Domnului Isus Cristos urma să dezvăluie natura ei generoasă și dorința ei de a sluji pe alții, oferindu-i nu numai o sorbitură de apă, ci să bea cât dorește. La acest lucru ea avea să adauge oferta uimitoare de a scoate apă și pentru cămile. Acum, când ne gândim că aceste zece animale, după o călătorie lungă prin deșert, puteau goli pe puțin patru găleți de apă, bunăvoința spontană a fetei rugăciunilor lui de a-i servi pe om și animal deopotrivă, ne dezvăluie un fel de a fi blând și lipsit de egoism, cât și un caracter de o noblete deosebită.”

Bineînțeles frumoasa Rebeca, este cea care a îndeplinit condițiile, primind astfel darurile slujitorului. În timp ce-l conducea la casa tatălui ei, slujitorul lui Avraam știa că acesta era capătul căutărilor sale. Când Rebeca i-a explicat fratelui ei, Laban, situația, acesta a primit bine alaiul, apoi a auzit cum slujitorul a cerut-o în căsătorie pe Rebeca pentru Isaac. Potrivirea minunată a evenimentelor ca răspuns la rugăciunea slujitorului i-a convins pe Laban și pe Bethuel, tatăl Rebecăi, că Domnul aranjase lucrurile în felul acesta.

Slujitorul a înmănat apoi darurile pentru Rebeca, Laban și mama ei, pecetluind logodna. Dimineața, familia a dorit să-i întârzie plecarea, dar voința Rebecăi de a pleca a rezolvat chestiunea și astfel ea a plecat cu binecuvântarea lor.

Prima oară când îl vedem pe Isaac după experiența lui de la muntele Moria este când a ieșit s-o întâmpine pe Rebeca. Deci, prima oară când îl vom vedea pe Mântuitorul nostru după moartea, îngroparea, învierea și înălțarea Lui va fi atunci când Se va întoarce să-Și ceară mireasa aleasă (1Tesalonicieni 4:13-18). Întâlnirea lui Isaac cu Rebeca este de o tandră frumusețe. Fără s-o fi văzut vreodată, el s-a însurat cu ea, a iubit-o și, spre deosebire de ceilalți patriarhi, n-a avut nici o altă soție în afara ei.

12. Descendenții lui Avraam (25:1-18)

În 1Cronici 1:32, Chetura este numită concubina lui Avraam. Versetul 6 pare să confirme acest lucru. Deci a fost o soție mai puțin importantă, care nu se bucura de toate privilegiile unei soții în casă, încă o dată, Dumnezeu relatează nereguli maritale cu care n-a fost niciodată de acord.

Avraam și-a dat ultima suflare la o sută șaptezeci și cinci de ani și a fost a doua persoană înmormântată în peștera din Hebron. Cei doisprezece fii ai lui Ismael enumerați în versetele 12-16 au împlinit promisiunea lui Dumnezeu făcută lui Avraam: „Va avea doisprezece prinți” (17:20). Cu moartea lui Ismael, Isaac trece în centrul scenei în narațiune.

1. Familia lui Isaac (25:19-34)

Timp de aproape douăzeci de ani după căsătoria ei, Rebeca a fost steapă. Apoi, ca răspuns la rugăciunea lui Isaac, ea a născut. Lupta celor doi fii din pântecul ei a uluit-o, până când i s-a spus că fiii ei vor deveni căpeteniile a două națiuni rivale (Israel și Edom). Întâiul geamăn născut s-a numit Esau (păros). Celălalt s-a numit Iacov (înlocuitor). Chiar de la naștere, Iacov a încercat să aibă întâietate asupra fratelui său, apucându-l de călcâi! Isaac avea șazeci de ani când s-au născut cei doi băieți.

Când băieții au crescut, Esau a devenit un vânător iscusit, un om care prefera viața în aer liber. Iacov, pe de altă parte, era delicat, un om care prefera interiorul și locuia în corturi. Isaac îl iubea mai mult pe Esau, dar Rebeca îl iubea pe Iacov. Probabil că era „băiatul mamei”.

Ca întâi născut, Esau avea dreptul la o parte dublă din averile tatălui său - adică, de două ori mai mult decât oricare alt fiu. De asemenea, devenea șeful tribului. Acesta era dreptul de întâi născut. În cazul lui Esau, în acest drept ar fi intrai și posibilitatea de a deveni strămoșul lui Mesia. Într-o zi, în timp ce Esau se întorcea de la vânătoare, l-a văzut pe Iacov gătind o ciorbă roșie. El a cerut atât de implorator din mâncarea roșie, încât a fost poreclit „cel roșu” (Edom) și numele a rămas și urmașilor lui edomiți. Când Iacov i-a oferit din tocana lui în

schimbul dreptului de întâi născut, Esau a acceptat prosteste. „Nici o mâncare, cu excepția fructului oprit, nu a fost plătită atât de scump ca această tocană”. Profeția din versetul 23 este parțial împlinită în versetele 29-34. Dumnezeu nu trece cu vederea comportarea și învânteala lui Iacov, dar un lucru e clar - Iacov a prețuit dreptul de întâi născut și un loc în genealogia divină, în timp ce Esau a preferat satisfacerea apetitului fizic în locui binecuvântărilor spirituale.

Capitolul se încheie subliniind felul în care Esau și-a tratat dreptul lui de întâi născut, mai degrabă decât modul în care Iacov și-a tratat fratele. Urmașii lui Esau au fost dușmani aprigi ai Israelului. Pierzarea lor finală este rostită în Obadia.

2. Isaac și Abimelec (cap. 26)

Isaac a reacționat la foamete la fel ca și tatăl său (cap. 12 și 20). În timp ce călătorea spre sud, Domnul i-a apărut la Gherar (cuvântul locuiește din versetul 3 este un verb diferit în ebraică de acela din versetul 6 și sugerează o staționare temporară) și l-a avertizat să nu meargă în Egipt. Gherarul era cam la jumătatea drumului spre Egipt. Dumnezeu i-a spus lui Isaac să stea temporar în Gherar, dar Isaac a locuit acolo mult timp. Dumnezeu i-a reconfirmat legământul necondiționat pe care-l făcuse cu Avraam.

Isaac a reacționat la frică la fel ca și tatăl său. El și-a prezentat soția drept sora oamenilor din Gherar. Este povestea tristă a slăbiciunii unui tată repetată de fiul său. Când înșelăciunea a fost dată pe față și mustată, Isaac a mărturisit. Mărturisirea conduce la binecuvântare. Isaac a devenit bogat în Gherar - așa de bogat că acel Abimelec care domnea pe atunci i-a cerut să plece. Așa că Isaac s-a mutat din Gherar în valea Gherarului, nu departe de acolo.

Filistenii astupaseră fântânile pe care le săpase Avraam - un gest neprietenos, semnificând faptul că noii veniți nu erau bineveniți. Isaac a săpat din nou fântânile. Au urmat conflicte cu filistenii la Eșec (cearta) și Sitna (gâlceava). În cele din urmă, Isaac s-a îndepărtat de filistenii. De data aceasta nu a mai fost conflict când a săpat o fântână, așa că a numit-o Rehobot (loc larg). A plecat de acolo la Beerșeba, unde Domnul l-a reasigurat de promisiunea binecuvântării Lui și unde Isaac a construit un altar (închinare), a ridicat un cort (locuire) și a săpat o fântână (împrospătare). Cum este apa de necesară într-un pământ uscat, așa și Cuvântul în domeniul spiritual.

În legătură cu versetele 26-31 William spune:

„Numai atunci când Isaac se desparte de oamenii din Gherar, ei vin la el căutând binecuvântarea lui Dumnezeu. Creștinul ajută lumea cel mai bine când se separă de ea.”

Slujitorii lui Isaac au găsit apă în aceeași zi în care Isaac a făcut un pact de neagresiune cu Abimelec. Avraam pusese numele locului Beerșeba fiindcă a făcut un legământ acolo cu un Abimelec contemporan cu el (21:31). Acum, în condiții similare, Isaac schimbă numele dat de Avraam în Șeba sau Beerșeba.

Căsătoria lui Esau cu Iudit și Basemat. Două femei păgâne, a provocat durere părinților, așa cum au provocat multe cupluri care s-au angajat la un jug nepotrivit de atunci încolo. De asemenea, a evidențiat și mai mult nevrednicia lui pentru dreptul de întâi născut.

1. Iacov îl înșală pe Esau (cap. 27)

Au trecut aproximativ treizeci și șapte de ani de la evenimentele capitolului precedent. Isaac avea acum 137 ani, vederea îi slăbise și se gândea că i se apropia sfârșitul, poate pentru că fratele său Ismael murise și el la acea vârstă (Geneza 25:17). Dar el va mai trăi încă patruzeci și trei de ani.

Când Isaac a poftit după niște carne de căprioară de la Esau, promițând o binecuvântare în schimb, Rebeca a plănuit să-și înșele soțul pentru a obține binecuvântarea pentru Iacov, pe care-l iubea. Trucul nu era necesar, deoarece Dumnezeu deja îi promisese binecuvântarea lui Iacov (25:23b). Ea a gătit carnea de capră astfel încât să pară căprioară gustoasă și a pus blana caprei pe brațele lui Iacov pentru a fi confundat cu Esau cel pârșos. Isaac a făcut greșeala să se încreadă în simțuri; brațul pârșos semăna la pipăit cu al lui Esau. Nu trebuie să dăm crezare simțurilor și sentimentelor în chestiunile spirituale. După cum a observat și Martin Luther:

„Sentimentele vin și se duc, dar ele înșală. Garanția noastră este Cuvântul lui Dumnezeu; nimic altceva nu merită încrederea.”

Deși Rebeca a plănuit această înșelăciune, Iacov era la fel de vinovat pentru că a dus-o la îndeplinire. Și a cules ceea ce a semănat. C. H. Mackintosh a observat că:

„Oricine urmărește viața lui Iacov, după ce a obținut prin înșelăciune binecuvântarea tatălui său va realiza că el s-a bucurat de prea puțină fericire lumească. Fratele a căutat să-i ucidă și pentru a evita aceasta a trebuit să părăsească casa tatălui său; unchiul său Laban l-a înșelat. El a trebuit să plece de acolo clandestin. A cunoscut joshnicia fiului său Ruben, cruzimea lui Simeon și Levi față de sihemiți; apoi a trebuit să resimtă pierderea soției sale iubite, presupusa moarte prematură a lui Iosif; și pentru a pune vârf la toate, a fost forțat de foamete să fugă în Egipt și acolo a murit într-un pământ străin”.

Isaac l-a binecuvântat pe Iacov cu prosperitate, putere și protecție. Este interesant că binecuvântările rostite de patriarhi au fost profetice; ele s-au împlinit literalmente, fiindcă, de fapt, acești oameni au vorbit sub inspirație.

Când s-a întors Esau și a aflat de înșelăciune, a cerut cu lacrimi binecuvântarea. Dar binecuvântarea fusese oferită lui Iacov și nu putea fi retractată (Evrei 12:16,17). Totuși, Isaac a avut și pentru Esau un cuvânt:

„Departa de solul bogat al pământului vei trăi tu, departa de rouă cerului de sus; vei trăi din sabia ta și-ți vei sluji fratele; dar când vei fi cuprins de neastâmpăr, vei zdrobi jugul său (versetele 39,40 traducerea Motfatt)”.

Acest lucru sugerează că edomiții vor trăi în locuri pustii, vor fi războinici, vor fi supuși de israeliți, dar se vor răscula la un moment dat împotriva acestei stăpâniri. Această ultimă profeție s-a împlinit în timpul domniei lui Ioram, regele lui Iuda (2Regi 8:20-22).

Esau a plănuit să-l omoare pe fratele lui, Iacov, imediat ce tatăl lor va muri și perioada de jale se va fi încheiat. Când Rebeca a aflat acest lucru, i-a spus lui Iacov să fugă la fratele ei Laban, în Haran. Ea se temea nu numai că Iacov va fi ucis, ci și că Esau ar putea apoi fugi sau ar putea fi ucis într-o răzbunare sângeroasă și și-ar pierde ambii fii. În orice caz, pentru a-i explica lui Isaac plecarea lui Iacov, ea a pretins că se teme că Iacov va lua de soție o hitită, așa cum făcuse Esau. Iacov se aștepta să se întoarcă curând, dar acest lucru nu avea să se întâmple decât peste mai bine de douăzeci de ani. Tatăl său încă va mai fi în viață, dar mama va fi decedată.

2. Fuga lui Iacov spre Haran (cap. 28)

Isaac l-a chemat pe Iacov și l-a binecuvântat, trimițându-l în Padan Aram, o regiune din Mesopotamia, astfel încât să-și poată găsi o nevastă printre rudele mamei lui, mai curând decât printre canaanite. Plecarea lui l-a făcut pe Esau să încerce să recâștige binecuvântarea tatălui său, căsătorindu-se cu o fiică a lui Ismael. A fost un caz de facere de rău (înmulțirea soțiilor) în speranța că din asta s-ar putea să rezulte bine.

La Betel, Iacov a avut un vis minunat în care a văzut o scară între cer și pământ. Aceasta sugera „faptul unei comuniuni reale, neîntrerupte și apropiate între cer și pământ și mai ales între Dumnezeu în gloria Lui și om în singurătatea lui.”

În discuția cu Natanael, Domnul Isus a făcut o referire evidentă la acest incident și l-a legat de a Doua Sa Venire și gloria din timpul Mileniului (Ioan 1:51). Dar credincioșii se pot bucura chiar acum de o comuniune continuă cu Domnul. În timpul acela când inima lui Iacov era probabil plină de regrete pentru trecut, de singurătate în prezent și de temeri pentru viitor, Dumnezeu a făcut un legământ cu el cum făcuse cu Avraam și Isaac. Observați promisiunea tovărășiei: „Eu sunt cu tine”; siguranță: „Te voi păzi pretutindeni pe unde vei merge”; călăuzire „și te voi aduce înapoi în țara aceasta”; garanție personală „nu te voi părăsi până nu voi împlini ceea ce-ți spun”. Conștient că l-a întâlnit pe Dumnezeu acolo, Iacov a schimbat numele locului din Luz (despărțire) în Betel (casa lui Dumnezeu).

„Înainte de Betel, unde Iacov a fost „surprins de bucurie” și „paralizat de teamă”, el nu avusese nici o întâlnire personală cu Dumnezeu. Totul îi parvenise la mână a doua”.

Apoi, Iacov pare să se târguiască cu Dumnezeu. De fapt, el se târguia pentru mai puțin decât îi oferise Dumnezeu (versetul 14). Credința lui nu era suficient de puternică pentru a-l crede pe Dumnezeu pe cuvânt, așa că a trebuit să-și condiționeze zeciuiala de împlinirea a ceea ce promisese El. O altă interpretare totuși, este aceea că, acel „dacă” este pur și simplu o parte inerentă a tuturor jurămintelor ebraice și că Iacov s-a legat să dea zeciuiala necondiționat (vezi Numeri 12:2; Judecători 11:30,31; 1 Samuel 1:11 pentru alte jurăminte similare).

3. Iacov, soțiile și descendenții săi (cap. 29:1-30-24)

Iacov avea șaptezeci și șapte de ani când a plecat din Beerșeba către Haran. Va petrece douăzeci de ani acolo slujindu-l pe unchiul său Laban, treizeci și trei de ani înapoi în Canaan și ultimii șaptesprezece ani de viață în Egipt. Sosind în Padan Aram, a fost călăuzit chiar la pășunea pe care păstorii din Haran își pășteau turmele. Atât de perfectă a fost sincronizarea de către Dumnezeu, că Rahela tocmai sosea cu turma ei când Iacov vorbea cu păstorii. Fiind un bun păstor el însuși, Iacov s-a mirat că așteptau toți la fântână când încă era lumină, adică era încă timp de pășunat. Au explicat că nu dau capacul la o parte de pe fântână până ce nu sosesc toate turmele. A fost un moment emoționant pentru Iacov să-și întâlnească verișoara Rahela și de asemenea, puțin mai târziu, pentru Laban să-și întâlnească nepotul.

Laban a fost de acord să i-o dea pe Rahela în schimbul a șapte ani de muncă. Anii i s-au părut lui Iacov câteva zile, datorită dragostei pe care i-o purta Rahelei. Așa trebuie să fie și pentru noi în slujba Domnului.

Lea avea vederea slabă și nu era atrăgătoare. Rahela era frumoasă. După obiceiul locului, mireasa trebuia să vina în camera mirelui în noaptea nunții, acoperită de un văl și probabil când în cameră era întuneric. Vă puteți imagina cât de furios a fost Iacov în dimineața în care a descoperit că soția lui era Lea! Laban îl păcălise, dar și-a scuzat festa argumentând că, obiceiul local era ca fata cea mare să se mărite prima. Apoi Laban a spus: „Isprăvește săptămâna cu aceasta și-ți vom da și pe cealaltă pentru slujba pe care o vei mai face la mine alți șapte ani.” La sfârșitul săptămânii de nuntă, Iacov s-a căsătorit și cu Rahela, apoi i-a slujit lui Laban încă șapte ani pentru ea. Iacov semănase înșelăciune și acum culegea tot înșelăciune! Când Domnul a văzut că Lea era urâtă de către Iacov (sau iubită mai puțin decât Rahela) El i-a dat drept compensație, copii. Această lege a compensației divine acționează încă. Oamenilor cărora le lipsește ceva într-o privință li se dă altceva în alta. Lea a recunoscut mâna Domnului când a pus numele copiilor ei (versetele 32,33,35). Din ea se trage preoția (Levi), spița regală (Iuda) și în final Cristos. În acest capitol este vorba despre primii patru fii ai lui Iacov. Lista completă a fiilor lui Iacov este următoarea.

Fiii născuți din Lea:

Ruben - (iată, fiu) (29:32)

Simeon - (ascultare) (29:33)

Levi - (alipire) (29:34)

Iuda - (laudă) (29:35)

Isahar - (răsplată) (30:18)

Zabulon - (locuință) (30:20)

Fiii născuți din Bilha, roaba Rahelei:

Dan - (judecător) (30:6)

Neftali - (luptă) (30:8)

Fiii născuți din Zilpa, roaba Leei:

Gad - (trupă sau noroc) (30:11)

Așer - (fericit) (30:13)

Fiii născuți Rahelei:

Iosif - (adăugat) (30:24)

Beniamin - (fiul mâinii drepte)

Din disperarea de a avea un copil care să se joace pe genunchii ei, Rahela a dat-o pe roaba ei Bilha lui Iacov, drept concubină. Chiar dacă astfel de aranjamente erau obișnuite în vremea aceea, erau contrare voii lui Dumnezeu. Bilha a născut doi fii, Dan și Neftali. Pentru a nu fi întrecută de sora ei Rahela, Lea i-a dat-o pe roaba ei, Zilpa, lui Iacov în concubinaj și astfel s-au născut încă doi fii, Gad și Așer.

Mandragorele pe care le-a găsit Ruben erau o plantă, chipurile aducătoare de fertilitate în superstiția locală. Și fiindcă Rahela era stearpă, ea a dorit mult să mănânce câteva din acele mandragore. În schimb, i-a permis Leei să trăiască cu Iacov, ca soție. (Din motive necunoscute se pare că Lea își pierduse acest drept). Apoi Leei i s-au mai născut încă doi fii - Isahar și Zabulon - și o fiică, Dina. În sfârșit, Rahela a avut primul ei fiu și l-a numit Iosif, exprimând credința că Dumnezeu îi va mai da încă un fiu.

4. Iacov, mai șiret decât Laban

Când Iacov i-a spus lui Laban că vrea să se întoarcă acasă în Canaan, unchiul lui l-a invitat să mai rămână. Laban i-a spus că învățase din experiență că Domnul l-a binecuvântat atâta timp cât Iacov a stat acolo și că-i va plăti cât dorește dacă va rămâne. Iacov a acceptat să continue să-l slujească pe Laban dacă acesta îi va da toate caprele și oile peștrițe și toți miei negri care vor fi fătați. Toate celelalte animale din turmă vor fi ale lui Laban. Acesta a acceptat pactul, spunând: „Fie așa cum ai zis!” Laban a luat cele mai multe animale care i s-ar fi convenit lui Iacov și le-a dat fiilor săi să le păstorească, dându-și seama că reproducându-se, vor ajunge în stăpânirea lui Iacov. Apoi le-a încredințat pe ale sale lui Iacov, la distanță de trei zile de mers pe jos de celelalte. Acest lucru făcea imposibilă încrucișarea animalelor peștrițe din turmele păstorite de fiii lui Laban cu cele nepeștrițe ale lui ce erau păstorite de Iacov.

Când a împerecheat turma lui Laban, Iacov a pus nuiiele verzi pe care le cojise în fața animalelor, indiferent de culoarea lor. Miei sau iezii s-au născut bălțați, seini și peștriți. Aceasta însemna, bineînțeles, că aceștia urmau să aparțină lui Iacov. Au determinat oare aceste nuiiele culoarea animalelor? Era sau nu o metodă științifică, nu se știe (deși dovezile genetice demonstrează că se poate să fi fost). Cum altfel ar fi putut să se nască animalele cu petele dorite de Iacov? În primul rând, se poate să fi fost o minune (vezi 31:12). Sau, se poate să fi fost o șmecherie a lui Iacov. În text există indicații că el ar fi cunoscut știința selecției animalelor. Prin selecție atentă, nu numai că a obținut animale pătate, dar le-a și produs mai viguroase pentru el și mai slabe pentru Laban. Probabil că nuiiele cojite erau doar un truc pentru a-și masca secretul față de alții. Oricare ar fi explicația, Iacov a devenit un om bogat în ultimii șase ani în care l-a mai slujit pe Laban.

5. Întoarcerea lui Iacov în Canaan (cap. 31)

După ce Iacov și-a dat seama că Laban și fiii săi deveneau din ce în ce mai invidioși și îi purtau pică, Domnul i-a spus că venise vremea să se întoarcă în Canaan. Mai întâi le-a chemat pe Rahela și pe Lea, au discutat problema, reamintindu-le cum l-a înșelat Laban și cum i-a schimbat simbria de zece ori, cum Domnul l-a ajutat astfel încât turmele lui să se înmulțească și tot Domnul i-a amintit de legământul pe care-l făcuse cu douăzeci de ani în urmă (28:20-22) și cum Domnul îi spusese să se întoarcă în Canaan. Nevestele lui au fost de acord că tatăl lor n-a fost corect și că trebuie să plece.

Griffith Thomas scoate în evidență câteva principii interesante pentru discernerea călăuzirii lui Dumnezeu din acest pasaj. Mai întâi Iacov a avut o dorință (30:25). În al doilea rând, situația cerea o schimbare. În al treilea rând, a auzit Cuvântul lui Dumnezeu cu claritate. Și în sfârșit, a avut confirmarea soțiilor sale, în ciuda legăturii filiale pe care o aveau față de Laban. Remarcați că îngerul Domnului (versetul 11) este Dumnezeul de la Betel (versetul 13).

Înainte de plecarea secretă, Rahela a furat idolii casei tatălui ei și i-a ascuns sub șaua cămillei. Posedarea idolilor casei implica, de fapt, conducerea familiei și, în cazul unei fiice măritate, îi asigura soțului ei dreptul de a moșteni din averea tatălui ei. Deoarece Laban avea fii, în mod normal doar aceștia aveau dreptul la terafimii (idolii) tatălui lor. Hoția Rahelei, deci, era o problemă serioasă și avea ca scop asigurarea unei părți principale a moștenirii tatălui ei pentru soțul ei.

Când Laban a aflat de fuga lor, el și oamenii lui i-au urmărit timp de șapte zile, dar Domnul l-a avertizat pe Laban într-un vis să nu facă necazuri lui Iacov și caravanei lui. Când i-a ajuns în sfârșit, s-a plâns numai că nu a avut ocazia să-i facă un cadou de plecare și că i-au fost furată idolii.

Primei plângeri, Iacov i-a răspuns că a plecat în secret de teamă că Laban își va lua fetele înapoi cu forța. Iar la a doua plângere, el a negat furtul și a acceptat pripit să fie ucis cel la care se vor găsi idolii. Laban a făcut o percheziție amănunțită în toată caravana, dar degeaba. Rahela, care stătea pe ei, s-a scuzat că nu se dă jos de pe cămilă pentru că avea ciclul menstrual, a pretins ea.

Acum a venit rândul lui Iacov să fie mândru. El l-a învinuit pe Laban pentru că l-a acuzat de furt și pentru tratamentul nedrept pe care-l îndurase timp de douăzeci de ani, în ciuda muncii fidele și generoase prestată de acesta. Acest pasaj dezvăluie faptul că Iacov era un om muncitor și binecuvântarea lui Dumnezeu fusese asupra lui în tot ce făcuse. Suntem oare fideli față de patronii noștri? Binecuvântează Dumnezeu ceea ce facem?

Laban a evitat chestiunea, argumentând că nu ar face vreun rău fiicelor sale, nepoților săi sau vitelor, apoi a sugerat că trebuie să facă un pact. Nu a fost un legământ binevoitor, prietenesc, acesta prin care cereau ca Domnul să vegheze asupra lor în timp ce se despărțeau. Mai

curând, era un tratat între doi șmecheri, cerând Domnului să-i supravegheze că fac ceea ce trebuie atunci când nu mai erau unul în vederea celuilalt!

Era de fapt un pact de neagresiune, plus condiția ca Iacov să nu se poarte urât cu fiicele lui Laban și să nu se mai căsătorească cu alte femei. Laban a numit stâlpu de aducere aminte care a marcat pactul legar Sahaduta, o expresie aramaică. Iacov l-a numit Galed, un cuvânt ebraic. Amândouă însemnau „movila mărturie”. Nici unul din ei nu trebuia să treacă de aceste pietre pentru a-l ataca pe celălalt.

Laban ajutat pe Dumnezeuul lui Avraam, Dumnezeuul lui Nahor și Dumnezeuul tatălui lor, Terah. Folosirea majusculei pentru cuvântul Dumnezeu în NKJV (la fel și în Moffatt, NIV etc.) indică faptul că traducătorii au simțit că Laban se referea la adevăratul Dumnezeu pe care Avraam l-a cunoscut. În orice caz, fiindcă în ebraică nu există majuscule, nu putem ști cu precizie dacă Laban s-a referit la zeii păgâni pe care acești oameni îi veneraseră în Ur. Iacov a jurat pe Acela de care se temea tatăl său Isaac - adică Dumnezeu, de care se temuse Isaac. Isaac nu fusese niciodată idolatru. Iacov a adus o jertfă mai întâi, apoi a dat o masă pentru toți cei de față și a făcut tabără toată noaptea în munți.

Dis-de-dimineață, Laban și-a sărutat nepoții și fiicele în semn de rămas bun și a plecat acasă.

6. Împăcarea lui Iacov cu Esau (cap. 32,33)

În drum spre Canaan, Iacov a întâlnit un grup de îngeri și a numit locul acela Mahanaim (tabără îndoită). Cele două tabere ar putea fi armata Domnului (versetul 2) și alaiul lui Iacov. Sau expresia poate fi la figurat exprimând o mare mulțime (versetul 10). Pe măsură ce se apropia de țară, el își aducea aminte de fratele său, Esau, și se temea de răzbunare. Oare mai era Esau supărat din cauză că îl înșelase cu acea binecuvântare? Mai întâi, Iacov a trimis soli... la Esau cu urări de pace. Apoi când a auzit că Esau îi venea în întâmpinare cu patru sute de oameni, s-a speriat așa de tare încât și-a împărțit familia în două grupuri, astfel încât dacă primul grup era distrus, celălalt putea fugi.

Rugăciunea lui Iacov s-a născut dintr-o nevoie disperată de protecție divină. Era bazată pe relația de legământ pe care Domnul o stabilise cu el și strămoșii lui și era făcută cu smerenie. El s-a bizuit pe cuvântul lui Dumnezeu și a pretins promisiunile Sale.

Cea mai bună rugăciune vine dintr-o necesitate interioară puternică. Prin sistemele de siguranță omenești, deseori ne apărăm de o viață de rugăciune dinamică. De ce ne facem singuri acest rău?

Apoi, Iacov a trimis trei turme succesive de animale care totalizau 580 capete, ca dar pentru Esau, sperând să-l îmbuneze. Esau își primea astfel darul în trei tranșe. Manevra lui Iacov exprima neîncrederea sa sau, cel puțin un amestec de credință și necredință.

După trimiterea familiei sale dincolo de pârâul Iaboc (el va goli), Iacov a petrecut noaptea singur la Peniel și a avut una din cele mai importante experiențe ale vieții lui. Un Om s-a luptat cu el. Acel Om a fost un înger (Osea 12:4), îngerul lui Iehova, Domnul însuși. Domnul i-a scrântit piciorul lui Iacov la șold, făcându-l să schioape pentru tot restul vieții. Deși Iacov a pierdut lupta fizică, a câștigat o mare victorie spirituală. A învățat să biruie prin înfrângere și să fie puternic prin slăbiciune. Golit de eul său și de încrederea în propria lui istețime, el a recunoscut că era Iacov, un înlocuitor, un înșelător. Dumnezeu i-a schimbat atunci numele în Israel (tradus în mod divers ca „Dumnezeu conduce” sau „Cel ce se luptă cu Dumnezeu”, sau „printrul lui Dumnezeu”). Iacov a numit locul acela Peniel (fața lui Dumnezeu) fiindcă și-a dat seama că-l văzuse pe Domnul. Pfeiffer consemnează că versetul 32 este încă de actualitate pentru evreii de astăzi:

„Nervul sciatic, sau nervul coapsei, trebuie scos de la animalul sacrificat înainte ca acea porțiune a animalului să fie pregătită pentru a fi mâncată de evreii ortodocși.”

Cu cât se apropia Esau, Iacov cădea din nou în ghearele fricii și a reacțiilor naturale, aranjându-și familia într-un fel care să permită maximum de protecție pentru cei pe care îi iubea mult. Iacov s-a închinat până la pământ de șapte ori în timp ce se apropia de fratele său. Spre deosebire de el, Esau era relaxat, cald și plin de efuziune în timp ce-și întâmpina fratele mai întâi, apoi soțiile acestuia și copiii. El a protestat blând contra darului extravagant de vite, dar în final a acceptat să-l primească. Iacov pare să fi arătat fratelui sau o slugărnice necuvenită, vorbind despre sine ca fiind slujitorul lui. Unii consideră că a apelat la lingușeală și exagerare când i-a spus că văzându-l, parcă-L vede pe Dumnezeu. Pentru alții „fața lui Dumnezeu” ar însemna doar o față împăcată.

Când Esau a propus să călătorească împreună, Iacov a pretins că e imposibil, datorită mersului încet al copiilor și animalelor tinere. Iacov a promis că se va întâlni cu Esau în Seir (Edom), deși nu avea nici o intenție să facă așa. Chiar și atunci când Esau a încercat să lase o parte din oamenii lui în urmă pentru a călători cu Iacov și familia lui, acesta a refuzat, evitând să-i spună adevăratele motive - frica și suspiciunea.

În loc să se deplaseze în sud spre muntele Seir, Iacov a mers spre nord-vest. În cele din urmă a ajuns la Sihem și a poposit acolo, ridicând un altar pe care l-a numit (probabil cu îngâmfare) El Elohe Israel (Dumnezeu, Dumnezeul lui Israel). Douăzeci de ani mai devreme, când Dumnezeu îi apăruse la Betel, Iacov jurase că Domnul va fi Dumnezeul lui, că-l va da zeciuială și că va stabili Betelul drept casă a lui Dumnezeu (28:20-22). Acum, în loc să se întoarcă la Betel, el se stabilește la cincizeci de kilometri de acolo, pe pământul fertil al Sihemului, probabil pentru a oferi vitelor sale o hrană bogată. (Sihemul reprezintă lumea). Dumnezeu nu-i vorbește direct decât, câțiva ani mai târziu, când îl cheamă pe Iacov să-și îndeplinească legământul (cap. 35).

Între timp, au loc evenimentele tragice din capitolul 34.

7. Păcatele de la Sihem (cap. 34)

Numele lui Dumnezeu nu este menționat în acest capitol. În timp ce Iacov și familia sa locuiau în Sihem, Dina, fiica lui, s-a apropiat social de femeile păgâne - o nerespectare a principiului separării de cei necredincioși. Într-una din aceste ocazii, Sihem, fiul lui Hamor, a atacat-o sexual pe Dina, apoi a dorit foarte mult s-o ia de nevastă. Realizând că Iacov și fiii lui erau furioși, Hamor a propus o soluție pașnică: căsătorii între israeliți și canaaniți și drepturi depline pentru israeliți ca cetățeni ai țării (versetul 9 poate fi interpretat ca una din multele încercări satanice de a perverti spița genealogică divină). Sihem s-a oferit să plătească orice zestre și dar ar fi cerut israeliților.

Fiii lui Iacov n-au avut, însă, nici o intenție de a o da pe Dina lui Sihem, dar au mințit că vor face așa dacă oamenii cetății se vor tăia împrejur. Semnul sfânt al legământului lui Dumnezeu avea să fie folosit în mod imoral. De bună credință, Hatnor, Sihetn și toți bărbații din cetate au îndeplinit condiția cerută.

Dar în timp ce sihemiții își reveneau după această operație, Simeon și Levi i-au ucis mișelește, și le-au furat bunurile. Când Iacov i-a certat cu blândețe, Simeon și Levi au răspuns că sora lor nu trebuia să fie tratată ca o prostituată. De fapt, Iacov părea mai preocupat de binele lui decât de nedreptatea oribilă făcută oamenilor din Sihem. Observați folosirea de opt ori a pronumelui de persoana întâi din versetul 30.

8. Întoarcerea la Betel (cap. 35)

Capitolul 35 începe cu porunca lui Dumnezeu dată lui Iacov de a-și împlini jurământul făcut cu treizeci de ani în urmă (28:20-22). Domnul a folosit evenimentele tragice din capitolul anterior pentru a-l pregăti pe patriarh să treacă la faptă. Observați că numele Domnului este menționat de vreo douăzeci de ori, în contrast cu nici o menționare în capitolul 34. Înainte de a împlini porunca Domnului de a se întoarce la Betel, Iacov a poruncit mai întâi familiei lui să înlăture idolii furați și să se îmbrace în haine curate. Imediat ce au făcut astfel, au devenit o teroare pentru vecinii lor păgâni. Era potrivit ca Iacov să construiască un altar la „El Betel” și să se închine Dumnezeului care-l apăraseră de fratele său Esau.

Încă o dată, Dumnezeu a afirmat că numele lui Iacov este acum Israel și a reînnoit legământul pe care-l făcuse cu Avraam și Isaac. Patriarhul a marcat locul sfânt cu un stâlp și a numit din nou locul, Betel.

În timp ce familia lui Iacov călătorea de la Betel spre sud, Rahela a murit dând naștere. Ea a pus numele copilului Ben-Oni (fiul suferinței mele), dar Iacov a numit cel de-al doispzezecelea fiu al său Benjamin (fiul dreptei mele). Aceste două nume pre-ilustrează suferințele lui Cristos și slava care avea să urmeze. Localizarea tradițională a mormântului Rahelei (dar probabil neautentic) este undeva pe drumul dintre Ierusalim și Betleem. De ce n-a fost ea îngropată cu Avraam, Sara și Rebeca în peștera Hebronului? Probabil pentru că a adus idoli în familie.

Se menționează în treacăt păcatul lui Ruben cu Bilha, concubina tatălui său, păcat prin care și-a pierdut dreptul de întâi născut (49:3,4). Ultima propoziție din versetul 22 începe un nou paragraf: Acum fiii lui Iacov erau doispzece. Următoarele două versete enumera pe cei doispzece fii. Deși se spune în versetul 26, că acești fii i s-au născut lui Iacov în Padan Aram, Benjamin (versetul 24) face excepție. El s-a născut în Canaan (versetele 16-19). Iacov s-a întors în Hebron la timp pentru a-l vedea pe tatăl său, Isaac, înainte ca acesta să moară. Mama lui Rebeca, murise cu câțiva ani în urmă. Trei înmormântări sunt relatate în acest capitol: aceea a Debovei, slujitoarea Rebecăi (versetul 8), a Rahelei (versetul 19) și cea a lui Isaac (versetul 29).

9. Descendenții lui Esau, fratele lui Iacov (cap. 36)

Capitolul 36 este consacrat urmașilor lui Esau, care au locuit în țara Edom, la sud-est de Marea Moartă. Genealogia semnifică împlinirea promisiunii că Esau va fi strămoșul unui popor (25:23). Esau a avut trei sau poate chiar patru neveste, dacă unele dintre ele au avut câte două nume (comparați 26:34;28:9;36:2,3). În versetul 24 Ana a găsit apă (sau „izvoare calde” în NASB).

Moise, autorul Genezei, a știut prin revelație divină (vezi 35:11) că Israelul va avea cândva un rege. Așa cum șapte generații din spița de oameni necredincioși a lui Cain au fost date în capitolul 4, tot așa șapte generații de regi din spița de oameni necredincioși a lui Esau sunt menționate aici în versetele 33-39. Șapte, numărul desăvârșirii, indică probabil întreaga spiță. Nici unul din urmașii lui Esau nu este menționat în registrul lui Dumnezeu cu cei credincioși; toți s-au pierdut în obscuritatea celor ce s-au îndepărtat de Dumnezeul cel viu. Ei au avut bogățiile vremelnice și faima trecătoare a acestei lumi, dar nimic pentru eternitate.

1. Iosif vândut rob (cap. 37)

Cuvintele „Aceasta este istoria lui Iacov” par abrupte. Istoria lui Iacov (cap. 25-35) este întreruptă de generațiile lui Esau (cap. 36), apoi continuă din capitolul 37 până la sfârșitul cărții, oprindu-se cu precădere asupra fiului lui Iacov, Iosif.

Iosif este unul din cele mai frumoase „tipuri” (simboluri) - ale Domnului Isus Cristos din Vechiul Testament, deși Biblia nu-l etichetează niciodată ca „tip”. A.W. Pink enumera 101 corespondențe între Iosif și Isus, iar Ada Habershon enumera 121.

De exemplu, Iosif a fost iubit de tatăl său (versetul 3); a muștrat păcatul fraților săi (versetul 2); a fost urât de frații săi și vândut dușmanilor (versetele 4,26-28); a fost pedepsit pe nedrept (cap. 39); a fost înălțat și a devenit salvatorul lumii, întrucât toata lumea trebuia să vină la el să cumpere pâine (41:57); a primit o nevastă dintre neamuri în timpul cât a fost respins de frații săi (41:45).

Haina pestriță (o haină lungă cu mâneci) era semnul afecțiunii speciale a tatălui său, fapt ce a stârnit invidia și ura fraților săi. În primul vis al lui Iosif, unsprezece snopi de grâu s-au plecat înaintea, celui de-al doispzezecelea snop, o profeție conform căreia frații săi aveau să se plece într-o zi în fața lui.

În următorul vis, soarele, luna și unsprezece stele s-au aruncat cu fața la pământ înaintea lui Iosif. Soarele și luna îi reprezentau pe Iacov și Lea (Rahela murise), iar cele unsprezece stele erau frații săi (versetele 9-11).

Când Iosif a fost trimis cu o însărcinare la frații lui, ei s-au sfătuit să-l ucidă, dar la propunerea lui Ruben au căzut de acord să-l arunce într-o groapă lângă Dotan. În timp ce s-au așezat să mănânce, au văzut o caravană de ismaeliți care mergeau spre Egipt și, la sugestia lui Iuda, au hotărât să-l vândă. În acest pasaj, ismaeliților li se spune madianiți, ca la Iudecători 8:22-24. În timp ce negustorii madianiți treceau pe acolo, frații lui Iosif l-au scos afară din groapă și l-au vândut negustorilor.

Ruben a lipsit în timp ce se petreceau toate acestea. Când s-a întors s-a îngrozit, fiindcă lui avea să-i revină răspunderea de a-i explica tatălui lor absența lui Iosif. Deci, au înmuiat haina lui Iosif în sângele unei capre și apoi i-au înmânat-o cu nerușinare lui Iacov, care, cum era și firesc, a presupus că Iosif a fost ucis. Iacov își înșelase odată tatăl cu pielea unei capre, dându-se drept fratele său Esau și imitând brațele păroase ale acestuia (27:16-23). Acum și el a fost înșelat amarnic de sângele unei capre de pe haina lui Iosif. „Durerea înșelăciunii este din nou gustată”. Madianiții au împlinit fără să-și dea seama scopurile lui Dumnezeu, oferindu-i lui Iosif transportul pe gratis până în Egipt și vânzându-l lui Potifar, un dregător al lui Faraon. Astfel, Dumnezeu Îl face pe om să-L laude chiar și în mânia acestuia, reținând ceea ce refuză să-L laude (vezi Psalmul 76:10).

2. Iuda și Tamar (cap. 38)

Povestea sordidă a păcatului lui Iuda cu Tamar ne arată încă o dată cât de mare este harul lui Dumnezeu, când ne amintim că Domnul Isus a descins din Iuda (Luca 3:33). Tamar este una din cele cinci femei menționate în genealogia Domnului Isus din Matei 1; trei dintre ele fuseseră imorale - Tamar, Rahab (versetul 5) și Batseba (versetul 6). Celelalte sunt Rut, o ne-evreică (versetul 5) și Maria, o fecioară evlavioasă (versetul 16). Pink observă câteva din înțeleșurile mai adânci ale acestui eșec moral:

„Geneza 37 se încheie cu o relatare despre fiii lui Iacov care își vând fratele madianiților, care la rândul lor îl vând în Egipt. Această narațiune vorbește, sub forma unui tip, despre respingerea lui Isus de către Israel și darea Lui pe mâna neamurilor. De când liderii Israelului L-au dat pe Mesia pe mâna lui Pilat, ei, ca națiune, nu mai au nici un fel relații cu El; și Dumnezeu, de asemenea, S-a întors de la ei către neamuri. De aici reiese o întorsătură importantă în cadrul „tipului” nostru. În această față Iosif este văzut acum în mâinile neamurilor. Dar, înainte să ni se spună ce s-a întâmplat cu Iosif în Egipt, Duhul Sfânt ne relatează, într-un rezumat tipic, istoria evreilor, în timp ce anti-tipul Iosif lipsește din țară”

Nu este nici un întâmplător faptul că istoria lui Iosif este întreruptă de capitolul 38. Comportarea rușinoasă a celorlalți membri ai familiei lui Iosif face ca prin contrast caracterul său să strălucească asemenea unei lumini strălucitoare într-o lume sordidă.

Prima greșeală a lui Iuda a fost că s-a căsătorit cu o femeie canaanită, fiica lui Șua. Ea i-a născut trei fii - Er, Onan și Șeia.

Er s-a căsătorit cu o canaanită pe nume Tamar, dar a fost omorât de Domnul pentru o nelegiuire nespecificată. Era obiceiul pe vremea aceea ca fratele celui mort sau o rudă apropiată să se căsătorească cu văduva acestuia, pentru a crește copii în numele celui decedat.

Onan a refuzat să facă așa, deoarece primul copil născut în cadrul acestui aranjament ar fi fost moștenitorul legal al lui Er, și nu al său. Păcatul său nu a fost atât sexual, cât o demonstrație de egoism. Nu a fost un act unic, ci, cum aflăm din Evrei, a fost un refuz persistent. Or, refuzul a afectat genealogia prin care Cristos avea să moștenească dreptul legal la tronul lui David. Atât de mult l-a plăcut acest lucru lui Dumnezeu, încât l-a omorât pe Onan. Văzând lucrul acesta, Iuda i-a spus Tamarei să se întoarcă la casa tatălui ei până când al treilea fiu, Șela, urma să aibă vârsta corespunzătoare căsătoriei. De fapt, aceasta era o diversiune. El nu voia nicicum ca Șela să se căsătorească cu Tamar; el pierduse deja doi fii și o considera o „femeie aducătoare de ghinion”.

Când Șela a crescut mare și Iuda n-a dat nici un semn că ar pregăti căsătoria acestuia cu Tamar, ea s-a hotărât să-l „agate” pe Iuda, întinzându-i o cursă. S-a îmbrăcat ca o prostituată și s-a așezat la vedere pe drumul spre Timna, unde știa ca Iuda urma să meargă pentru a-și tunde oile. El a văzut-o și a avut relații nelegitime cu ea, neștiind că este propria sa noră. Plata convenită a fost o capră tânără din turmele sale, dar până să i-o poată trimite, „prostituata” i-a cerut lui Iuda, ca zălog, inelul, lanțul și toiagul lui. Lanțul putea fi acela de care era atârnat sigiliul său. Când Iuda a încercat să-i dea iedul în schimbul zălogurilor, n-a mai găsit „prostituata”.

Trei luni mai târziu, Tamar a fost acuzată de prostituție întrucât, ca văduvă, rămăsese însărcinată. Iuda a poruncit să fie arsă. În acel moment ea i-a dat înapoi zălogurile, spunând că stăpânul lor era tatăl copilului așteptat. Acestea au fost dovezi indubitabile că Iuda avusese relații sexuale cu ea. Walter C. Wright descrie scena în culori vii:

„Însoțitorii lui Iuda îl anunță că nora lui s-a prostituat. Judecata lui este rapidă și decisivă: să fie arsă. Nu a existat ezitare sau compromis din partea lui. În timp ce rostește această sentință gravă, vocea nu-i tremură. Societatea israeliților trebuia protejată de astfel de nebunii și nelegiuiri. Hotărârea este transmisă; se fixează ziua; pregătirile continuă; se înfige stâlpii, se aranjează rugul, se formează procesiunea, lumea se adună, femeia pășeste spre aparentu-i sfârșit. Dar ține în mâini zălogurile: inelul și toiagul. Iar toiagul este toiagul lui Iuda; inelul este tot al lui! Obiectele acestea devin acuzații la adresa judecătorului ei. Ce greutate va mai avea acum sentința lui?”

Când Tamar naștea și a ieșit mâna copilului, moașa a legat-o cu un fir roșu, gândindu-se că va fi întâiul născut. Dar mâna s-a retras și un alt copil a ieșit primul. Numele lui a fost Perez (spărtură), iar al celui alt Zerah (roșcovan).

Amândoi gemenii sunt menționați în Matei 1:3, deși spița mesianică trece prin Perez. Zerah a fost un strămoș al lui Acan (Iosua 7:1). „Este pur și simplu uluitor”, comentează Griffith Thomas, „că Dumnezeu a luat capătul atât de încălcitelor ște ale acestui ghem pentru a le țese după modelul Său.”

Căsătoria lui Iuda cu femeia canaanită (versetul 2) a fost primul pas spre pervertire al poporului lui Dumnezeu prin amestecul cu o rasă căreia i se dusese numele pentru imoralitatea ei. Israel avea să fie contaminat de enormitățile de nedescris ale închinării destrăbălate în fața naturii. Dumnezeu este un Dumnezeu al separării; când ne înfrățim cu lumea, plătim un preț groaznic.

3. Ispitirea lui Iosif și biruința lui (cap. 39)

Narațiunea revine acum în Egipt, unde Iosif ajunge supraveghetor în casa lui Potifar căpitan în garda palatului lui Faraon. Domnul a fost cu el și Iosif a propășit în tot ce făcea (Tyndale, în 1534, a tradus prin „era un tip norocos”, versetul 2).

Soția lui Potifar a încercat în de nenumărate ori să-l seducă pe Iosif, dar el a refuzat cu stăruință. El nu voia să înșele încrederea stăpânului său ori să păcătuiască împotriva lui Dumnezeu. Într-o zi ea l-a prins de poala veșmântului său. El s-a smucit și a fugit, lăsând veșmântul în mâna ei. Și-a pierdut haina, dar și-a salvat caracterul iar mai târziu a câștigat o cunună. Ea a folosit haina drept „dovadă” că Iosif a încercat

s-o violeze.

Credincioșii sunt învățați să fugă de curvie, de idolatrie și de poftele tinereții. Mai bine să fugi decât să cazi.

Fără să facă cercetările de rigoare, stăpânul lui Iosif îl aruncă pe Iosif în temniță, dar chiar și acolo el a fost binecuvântat de Dumnezeu și i s-a încredințat o funcție de mare răspundere. Faptul că Iosif nu a fost executat ar putea indica faptul că Potifar nu și-a crezut soția pe deplin; nu putea să nu-i cunoască adevăratul caracter. Adevărul din Romani 8:28 este expus minunat în acest capitol. Dumnezeu lucra din culise pentru Iosif. Acesta s-a împotrivit ispitei și a căutat să evite ocaziile de păcătuire (versetele 8-10). Cu toate acestea, seducătoarea lui l-a acuzat pe nedrept. Și iată cum, pentru a doua oară, Iosif este aruncat în lanțuri (Psalmul 105:17-19). În aceste împrejurări poate cineva ar spune că ar fi fost îndreptățit să se mânie. Numai că Iosif nu a trăit sub presiunea împrejurărilor, ci deasupra lor, drept care a văzut mâna lui Dumnezeu în ele. Timpul petrecut în închisoare a fost „o perioadă de pregătire pentru guvernare”. Astfel răul pe care i l-au dorit alții s-a întors spre bine.

4. Iosif tălmăcește visul paharnicului și al brutarului (cap. 40)

Printre deținuții alături de care se afla Iosif în închisoare au fost și paharnicul și brutarul lui regelui Egiptului (versetele 1-4). Când au visat fiecare un vis, Iosif s-a oferit să le tălmăcească (versetele 5-8). Visul paharnicului cu vița a însemnat că Faraon urma să-l înalțe în dregătorie în trei zile (versetele 9-15). Dar visul brutarului cu cele trei coșuri de pâine albă a însemnat faptul că în trei zile Faraon urma să-i ia capul, spânzurându-l (versetele 16-19).

Observați că Iosif nu a așteptat să se schimbe împrejurările. El l-a slăvit pe Dumnezeu și i-a slujit pe alții în împrejurările respective.

Când mai marele paharnicilor a fost eliberat, el a uitat să mijlocească pentru Iosif așa cum făgăduise (versetul 23). Dar Domnul n-a uitat „Amintește-ți de mine când îți va merge bine” (versetul 1.4). Mântuitorul a rostit cuvinte asemănătoare în noaptea trădării Sale, cuvinte pe care le putem pune în practică atunci când ne împărtășim din pâinea și din vinul simbolizând trupul Său frânt pe cruce și sângele vărsat pentru mântuirea noastră.

5. Iosif tălmăcește visurile lui Faraon (cap. 41)

Când nici unul din magii Egiptului nu a putut tălmăci visul lui Faraon cu cele șapte vaci frumoase la vedere și grase la trup, și cele șapte vaci urâte la vedere și slabe, nici visul al doilea cu cele șapte spice de grâu grase și frumoase, urmate de alte șapte spice slabe și arse de vântul de răsărit, mai marele paharnicilor și-a amintit de Iosif și de priceperea lui de a tălmăci visuri. Cei doi ani menționați în versetul 1 ar putea să se refere fie la perioada detenției lui Iosif, fie la timpul scurs de la eliberarea mai-marelui paharnicilor.

Chemat înaintea lui Faraon, Iosif a explicat că vor fi șapte ani de belșug în Egipt, urmați de șapte ani de foamete, care vor devasta pământul. Repetarea sau duplicarea visului lui Faraon a însemnat că era stabilit de Dumnezeu ca acest lucru să se întâmple în curând. Vedem aceasta și în cele două visuri ale lui Iosif referitoare la viitor (37:6-9) și în viziunile similare ale lui Daniel cap. 2 și 7. În Biblie, doi este numărul martorilor, Iosif i-a dat lui Faraon, în palatul regal, același răspuns pe care-l dăduse și slujitorilor acestuia în temniță. „Nu eu! Dumnezeu va da un răspuns prielnic de pace” (versetul 16, cf. 40:8). Această smerenie a făcut posibil ca Domnul să-i încredințeze lui Iosif o responsabilitate uriașă, fără teama că aceasta îl va corupe.

Iosif l-a sfătuit pe Faraon să facă rezerve de grâne în timpul acestor ani de belșug, astfel încât să fie suficiente pentru vremea foametei. Planul lui era ceea ce de atunci încoace s-au numit „grânarele mereu normale”.

Faraonul a fost atât de mulțumit, încât l-a făcut pe Iosif al doilea după el și l-a numit să ducă la îndeplinire programul (versetul 40); l-a asigurat că fără consimțământul lui nimeni nu va putea face nimic (versetul 44) și i-a dat un nou nume, Țafnat-Paeneah (versetul 45a). Înțelesul numelui său este nesigur. Unii cred că ar fi: Mântuitor al lumii”, alții propun traducerea „Dumnezeu vorbește și trăiește”. Faraon i-a dat lui Iosif o soție numită Asenath (versetul 45). Cum a putut Faraon să pună un deținut evreu stăpân peste Egipt pe baza tălmăcirii unui vis, fără să aștepte să vadă dacă se va împlini? Răspunsul îl găsim în Proverbe 21:1: „Inima regelui este în mâna Domnului”. Uleiul se ridică la suprafață. Iosif a fost primul dintre mulți evrei evlavioși care s-au ridicat la poziții de mare cinste și răspundere în guvernele neamurilor. Avea vârsta de treizeci de ani când și-a început lucrarea (versetul 46); trecuseră treisprezece ani de când fusese vândut de către frații săi (cf. 37:2).

Belșugul primilor șapte ani a fost atât de mare încât nu s-a putut ține o evidență exactă a recoltelor. În acea perioadă s-au născut cei doi fii ai lui Iosif - Manase (cel ce te face să uiți) și Efraim (rodnic). Uitând răul care i se făcuse, Iosif a devenit rodnic.

Când au venit cei șapte ani de foamete, oamenii înfometați ai Egiptului și ai tuturor popoarelor au venit la Iosif să cumpere grâne. Aici Iosif este din nou un „tip” (simbol) al lui Cristos, prin care toate binecuvântările lui Dumnezeu sunt distribuite înfometaților lumii. Providența lui Dumnezeu a fost cea care l-a adus pe Iosif în Egipt pentru a-și salva poporul de înfometare, dar scopul avut în vedere a fost și acela de a-i izola pe israeliți de poluarea morală a Canaanului. Capitolul 38 ilustrează ce li se întâmpla copiilor lui Israel în Canaan. Remediu lui Dumnezeu a fost să-i scoată din Canaan și să-i ducă în Egipt, unde urmau să fie practic total despărțiți de păgâni (43:32).

6. Frații lui Iosif în Egipt (cap. 42-44)

Scena se schimbă, ducându-ne înapoi la Iacov în Canaan, unde foametea era foarte acută. Auzind că erau grâne din belșug în Egipt, dar neștiind nimic despre Iosif, Iacov și-a trimis zece dintre fiii lui să cumpere provizii. Numai Benjamin a rămas acasă. Din câte știa Iacov, Benjamin era singurul său fiu rămas în viață de la Rahela sa iubită.

Când frații lui Iosif s-au înfățișat înaintea sa, el i-a tratat aspru, acuzându-i că sunt spioni, aruncându-i apoi în închisoare și poruncindu-le să îl aducă pe Benjamin, fratele lor cel mai mic. În sfârșit, Simeon a fost ținut ostatic în timp ce ceilalți nouă frați s-au întors în Canaan să-l ia pe Benjamin, plini de provizii, de grâne și cu banii lor strecurați înapoi în bagaje. Se observă dragostea și compasiunea ascunsă a lui Iosif pentru frații săi strălucind în narațiune (versetele 24a,25), paralel cu muștrările tot mai mari pe care le resimțeau frații lor pentru păcatul ce-l săvârșiseră față de fratele lor „dispărut” cu peste douăzeci de ani în urmă (versetul 21,22). Iosif, bineînțeles, a vrut să-i facă să-și recunoască

vina.

Credem că Iosif este un „tip” al lui Cristos care se va îngriji de frații Săi în timpul Marii Strămtorări. Evenimentele care duc la împăcarea lui Iosif cu frații săi alcătuiesc una din cele mai mișcătoare fragmente din Biblie. Aproape nici o altă narațiune nu constituie o imagine atât de intimă, de detaliată și de completă a lui Isus Cristos.

Anumite persoane, evenimente și lucruri din Vechiul Testament sunt clar identificate ca „tipuri” (din greacă: „jupoi”) sau simboluri în Noul Testament. Astfel, despre Adam se spune că este un tip al lui Cristos (Romani 5:14). Alții nu sunt menționați în mod specific ca tipuri, totuși paralelele sunt prea multe și prea evidente pentru a putea fi tăgăduite. Iosif, de pildă, nu a fost niciodată numit explicit un tip al Domnului Isus și totuși sunt peste o sută de corespondențe între Domnul Isus și Iosif.

Când Domnul Isus a vorbit cu cei doi ucenici întristați pe drumul spre Emaus, El le-a expus din toate Scripturile (sublinierea noastră) lucrurile privitoare la El (Luca 24:27). Cristos cel întrupat a spus, „în sulul cărții este scris despre Mine” (Evrei 10:7). De aceea suntem îndreptățiți să-L căutăm pe Cristos în toate Scripturile.

Referitor la experiențele poporului Israel din Vechiul Testament, Pavel ne spune că „toate aceste lucruri li s-au întâmplat ca să ne slujească de exemple (gr. tupoi) și au fost scrise pentru învățătura noastră peste care au venit sfârșiturile veacurilor” (1Corinteni 10:11). Aceasta susține convingător opinia conform căreia nu numai tipurile expres menționate în Biblie sunt valabile, ci și multe altele.

Pavel i-a reamintit lui Timotei că toată Scriptura este de folos (2Timotei 3:16). Există lecții spirituale pe care trebuie să ni le însușim, cu condiția să avem ochi să le vedem.

Porțiuni mari din cartea Evrei constituie o explicație a tipologiei cortului (tabernacolului) și obiectelor sale interioare. Deși e drept că o viziune prea îngustă asupra tipologiei va îngrădi capacitatea unui credincios de a savura spiritual o mare parte din Vechiul Testament, cealaltă extremă, potrivit căreia din toate facem o tipologie sau transformăm întreaga istorie în alegorie, trebuie de asemenea evitată.

Explicații forțate sau fanteziste ale tipurilor i-au conferit un nume rău acestei teme. Nu trebuie să permitem extremismului să ne văduvească de bogăția spirituală a Vechiului Testament. Dacă o interpretare îl înalță pe Cristos și/sau zidește poporul, și/sau transmite evanghelia celor pierduți, fiind în conformitate cu întreaga învățătură a Cuvântului, este cel puțin o aplicație valabilă a adevărului.

În drum spre casă, unul din frați și-a găsit banii în sac. Au intrat în panică cu toții, crezând că vor fi acuzați de furt (26-28).

Când au ajuns acasă și au povestit întâmplarea, și ceilalți și-au găsit și banii în saci, drept care teama lor a crescut, Iacov era de neconsolat. În ciuda ofertei lui Ruben ca viața celor doi fii să fie un gaj, patriarhul se temea să-l lase pe Benjamin să plece în Egipt, de teamă să nu i se întâmple ceva rău.

În sfârșit, Iacov a fost silit de asprimea foametei să acționeze. Frații nu se puteau întoarce fără Benjamin - condiție pusă de guvernator, respectiv Iosif. Iuda s-a angajat să răspunde de Benjamin și Iacov a acceptat oferta. Cel puțin în această privință, Iuda ne amintește de descendentul său, Domnul Isus, care a devenit garanția noastră pe crucea Calvarului. Iacov a trimis un cadou guvernatorului Egiptului, care consta din leacuri, miere, mirodenii, smirnă, fistic și migdale - produse care nu erau afectate de foamete. De asemenea a insistat ca ei să ia o sumă dublă de bani, în caz, că fusese o greșeală.

Iosif a fost foarte mișcat când și-a văzut din nou frații, dar încă nu și-a descoperit identitatea. A poruncit slujitorilor să pregătească o masă. Când frații lui au fost duși în casa lui Iosif, au crezut că vor fi trași la răspundere pentru banii găsiți în saci. Ei i-au explicat pe larg intendentului lui Iosif dar acesta i-a asigurat că n-au de ce să se teamă. Registrele lui arătau că aceștia plătiseră. Simeon a fost eliberat din închisoare și li s-a alăturat în pregătirile pentru ospăț. Au pregătit cadoul tatălui lor să i-l dea Iosif când acesta urma să sosească la amiază.

Dacă ne întrebăm: „Au fost oare banii înlocuiți descoperiți pe drumul de întoarcere spre Canaan (42:2-43:21) sau când ei ajunseserăm fața lui Iacov?” (42:35). Răspunsul este - în ambele momente. Descoperirea lor s-a făcut în două serii. Un frate a descoperit că are banii pe drum, iar ceilalți când au ajuns acasă. Este de înțeles că atunci când au relatat faptele intendentului lui Iosif, au prezentat o versiune prescurtată.

Când Iosif a sosit, frații lui s-au plecat și s-au aruncat cu fața la pământ, astfel visul său (37:7). El a fost copleșit de emoție în timp ce afla vești despre familie și l-a întâlnit pe Benjamin. La petrecere, el a mâncat singur: cei unsprezece frați au fost serviți separat; egiptenii, la fel, au mâncat separat. Mirarea fraților a fost mare când au constatat că fuseseră așezați la masă în funcție de vârstă. Cum putea cineva din Egipt să știe ordinea în care se născuseră? Benjamin a avut parte de un tratament special, fiind fratele plin al lui Iosif.

Când frații au plecat spre Canaan, Iosif a poruncit unui slujitor să ascundă cupa lui de argint în sacul lui Benjamin. Nu era numai o cupă din care bea, ci aceea de care se slujea pentru ghicit - probabil o referire la tălmăcirea viselor.

Mai târziu, poporului lui Dumnezeu i s-a interzis - să practice ghicitul - (Deuteronom 18:10-12). Dar chiar și în vremea aceea este puțin probabil ca Iosif să fi practicat formele egiptene de prezicere a viitorului. Intuiția lui și clarviziunea proveneau de la Domnul, dar probabil folosind cupa ca recuzită, el a vrut să confirme în mințile fraților săi că el era egiptean. După aceea, când frații lui Iosif au fost acuzați de furtul cupei, ei au pledat pentru nevinovăția lor, oferind în mod pripit viața oricăruia dintre ei care ar fi fost găsit cu obiectul în sac. Intendentul lui Iosif a fost de acord ca cel găsit vinovat să devină sclavul lui. Când cupa a fost găsită în sacul lui Benjamin, frații s-au simțit zdrobiți și s-au întors în cetate.

După ce Iosif le-a adus reproșuri, Iuda a propus ca ei toți să devină sclavii lui, dar Iosif a răspuns că Benjamin este de ajuns, ceilalți putând să se întoarcă, acasă. Iosif a pus la cale această înscenare pentru a-i face să recunoască vinovăția lor. George Williams scrie:

„A procedat așa pentru a le aduce aminte de păcatul lor, pentru a-i face să mărturisească cu gura lor. Detenția lui Simeon și apoi aceea a lui Benjamin, au fost plănuite cu dibăcie pentru a afla dacă mai sunt indiferenți la strigătele unui frate în detenție și la lacrimile unui tată zdrobit. Planul i-a reușit admirabil; asprimea și bunătatea lui i-au neliștit pe frații săi: bunătatea lui i-a dus la pocăință.”

Întreaga scenă anticipează acea zi când rămășița lui Israel își va recunoaște vina cu privire la răstignirea Domnului Isus și-L va boci cum bocește cineva pe unicul său fiu (Zaharia 12:10).

Iuda a stat lângă Iosif și i-a prezentat o recapitulare detaliată a implicării lui Beniamin - cum Iosif a cerut prezența mezinului, cum tatăl lor, încă îndurerat de pierderea unui fiu, a fost împotriva plecării lui Beniamin și cum Iuda s-a oferit pe sine ca garanție pentru siguranța fratelui său mai mic. Iuda a spus că tatăl lor va muri dacă se vor întoarce fără Beniamin, așa că se oferea să rămână el ca sclav în locul acestuia.

Ce transformare uriașă avusese loc în Iuda! În capitolul 37 l-a vândut fără milă pe Iosif pentru bani, fără să-i pese de durerea tatălui său. În capitolul 38 a fost implicat în înșelăciune și imoralitate. Dar Dumnezeu a lucrat în inima lui, astfel încât în capitolul 43 el devine garant pentru Beniamin. Acum, în capitolul 44 își descarcă inima, încercând să medieze în favoarea fratelui său, oferindu-se ca sclav în locul lui, astfel încât pierderea lui Beniamin să nu provoace o durere insuportabilă tatălui său. De la a-și vinde fratele ca sclav până la a deveni sclav în locul fratelui său; de la indiferența față de durerea tatălui său până la sacrificiu de sine - iată progresul harului lui Dumnezeu în viața lui Iuda!

7. Iosif se descoperă fraților săi (cap. 45)

Într-una din cele mai mișcătoare scene din Biblie, Iosif a poruncit slujitorilor lui să iasă afară din cameră în timp ce, cu o enormă descărcare emoțională, el și-a dezvăluit identitatea fraților săi. Le-a spus să nu se întristeze de felul în care s-au purtat cu el odinioară, fiindcă Domnul întorse-se tot răul spre bine.

Li s-a spus să-și aducă tatăl, toată averea și familiile în ținutul Gosen, din Egipt, urmând să petreacă acolo restul celor cinci ani de foamete. „Spuneți-i tatălui meu despre toată slava pe care o am în Egipt” - o poruncă pe care și noi o putem îndeplini când repetăm înaintea Domnului despre gloria Fiului Său. Izvoarele adânci ale lacrimilor s-au deschis când Iosif l-a îmbrățișat pe Beniamin și apoi i-a sărutat pe toți ceilalți frați ai săi.

Aceasta este o fericită anticipare a bucuriei care-i așteaptă pe israeliți când Cristosul Calvarului li Se va arăta și li se va dezvălui ca Mesia și Regele lor.

Când Faraon a auzit ce se întâmplă, le-a spus fraților lui Iosif să-și aducă tatăl și familiile din Canaan, dar fără să se obosească și cu piesele grele de mobilier și alte bunuri, fiindcă el le va da tot ce vor avea nevoie. Deci, s-au întors cu căruțele dăruite de faraon și cu frumoasele veșminte, animale și provizii din partea lui Iosif. Beniamin a primit un dar de bani și o haină deosebită. Temându-se ca frații lui s-ar putea acuza reciproc pentru vinovăția lor de a-l fi maltratat cu ani în urmă, Iosif i-a avertizat să nu se certe în drum spre casă.

Ajungând acasă, i-au spus veștile lui Iacov. La început, acesta a fost copleșit. Era prea mult; nu venea să creadă. Dar când i s-a povestit toate amănunțele și a văzut carele încărcate, și-a dat seama că era adevărat - Iosif încă trăia și se vor întâlni din nou!

Iosif îl menționează pe tatăl său de cinci ori în acest capitol. Aceasta dezvăluie asemănarea lui cu Cristos, în afară de iertarea gratuită dăruită fraților săi. Dragostea Domnului nostru pentru Tatăl Său și dorința Lui de a face voia Tatălui L-au adus în lume pentru a-l răscumpăra pe omul căzut. Dragostea lui Iosif pentru Iacov nu este decât o umbră palidă a acelei iubiri.

8. Reîntregirea familiei lui Iosif (cap.46)

În drum spre Egipt, Israel a oprit caravana la istorica localitate Beerșeba pentru a se închina Dumnezeului tatălui său, Isaac. Acesta fusese locul unde Dumnezeu i-a apărut lui Avraam, poruncindu-i să-l aducă pe Isaac ca jertfă (21:31-22:2). Era de asemenea locul unde Domnul îi apăruse lui Isaac (26:23, 24). Acum i se arată lui Iacov pentru a-l încuraja. Aceasta este ultima din cele șapte apariții ale Domnului din viața lui Iacov. A doua promisiune din versetul 4 pare să indice faptul că Iacov avea să se întoarcă în Canaan. De fapt, evident, el a murit în Egipt. Dar promisiunea s-a împlinit în două feluri. Trupul său a fost dus înapoi în Canaan pentru a fi îngropat și, și într-o privință, el s-a întors de asemenea când descendenții săi s-au întors pe vremea lui Iosua. Sintagma „Iosif îți va închide pleoapele” i-a prezis o moarte pașnică. Atkinson explică minunat această sintagmă:

„Iosif avea să-i închidă tatălui său ochii la moartea acestuia, fiind alături de el. Observați promisiunea personală făcută cu tandrețe lui Iacov, drept compensație pentru anii îndelungați de durere și jale, când el credea că l-a pierdut pe Iosif. Dumnezeu se îngrijește de nevoile personale ale slujitorilor Săi (1Petru 5:7).”

Și astfel Iacov a ajuns în Egipt cu toți urmașii, vitele și averile sale personale.

În versetele 8-27 avem lista lui Iacov și a tuturor fiilor săi. Erau șaiszeci și șase de membri de familie (versetul 26) care au venit cu Iacov în Egipt. Trebuie să recunoaștem că dificultăți de reconciliere a acestei cifre cu cei șaptezeci din versetul 27 și din Exod 1:5, precum și cu cei șaptezeci și cinci din Fapte 7:14. Cea mai plauzibilă explicație este că numărul de urmași crește, de la descendenți în linie directă la cercuri mai largi ale familiei.

Memorabila întâlnire dintre Israel și Iosif a avut loc în Gosen, pământul cel mai fertil din Egipt, lângă delta Nilului. Iacov și fiii săi au preferat să stea acolo, fiindcă acea regiune poseda cele mai bune pășuni pentru turmele lor. Au căzut de acord să-i spună lui Faraon că sunt păstori. Și fiindcă păstoriile erau disprețuite de către egipteni, Faraon îi va lăsa să locuiască în Gosen, departe de palatul regal. Acolo erau izolați de amestecul social cu egiptenii, întâi datorită naționalității lor (43:32) și apoi datorită ocupației lor. Dumnezeu i-a lăsat în acest incubator până ce au devenit o națiune puternică, în stare să stăpânească țara pe care le-o promisese strămoșilor lor.

9. Familia lui Iosif în Egipt (cap. 47)

Când cinci din frații lui Iosif i-au spus lui Faraon că sunt păstori, el a reacționat după cum se așteptau, spunându-le să se așeze în regiunea pășunilor bogate din Gosen. Iar lui Iosif i-a spus să găsească oameni competenți dintre rudele sale care să păstorească și turmele regale.

Iosif a aranjat ca tatăl său, ce avea deja o sută treizeci de ani, să-i fie prezentat lui Faraon. Faptul că Iacov l-a binecuvântat pe Faraon înseamnă că acest evreu obscur și bătrân era mai mare decât monarhul Egiptului, fiindcă cel mai mic este binecuvântat de către cel mai mare (Evrei 7:7). Iacov a spus că zilele lui fuseseră puține și rele. De fapt, el își atrăsese singur cea mai mare parte a răului asupra sa. Iosif și-a așezat familia în cea mai bună parte a Egiptului și le-a pus la dispoziție tot ce au avut nevoie. Viața lor a fost cu adevărat îmbelșugată.

Când egiptenii și canaanii și-au cheltuit toți banii pe mâncare, Iosif a acceptat ca aceștia să plătească în vite. Apoi, mai târziu, el a cumpărat tot pământul, cu excepția celui care aparținea preoților egipteni; le-a dat oamenilor sămânță pentru a semăna cereale și le-a luat o cincime din recoltă pentru a plăti chiria pământului - un aranjament foarte echitabil.

Pe când se apropia de sfârșitul vieții, Israel l-a pus pe Iosif să promită că îl va înmormânta în Canaan. Apoi s-a aplecat pe marginea patului sau „în vârful toaiagului său” (Evrei 11:21). De fapt, aceleași consoane ebraice pot însemna „pat” sau „toiag”, în funcție de vocalele adăugate. Textul tradițional ebraic folosește cuvântul pat, dar aici Septuaginta, citând pasajul din Evrei, spune „toiag”. Kidner comentează:

„În timp ce amândouă versiunile utilizează cuvântul „pat” în 48:2, vorbind despre ultimele clipe ale lui Iacov (cf. 48:1), adevăratul sens ar putea fi „toiag”. Ar fi obiectul potrivit pentru a simboliza peregrinarea lui (cf. cuvintele lui de recunoștință din 32:10), vrednică de importanții pe care o primește în pasajul din Noul Testament.”

Și astfel, fostul înșelător își sfârșea viața într-un act de închinare. El este singurul erou din Evrei 11 lăudat ca închinător. El parcursese un drum lung, prin harul lui Dumnezeu, iar acum era pe punctul de a părăsi scena vieții pământești într-o aură de slavă.

10. Binecuvântarea fiilor lui Iosif de către Iacov (cap. 48)

Când Iosif a aflat că tatăl său este bolnav, s-a grăbit să-i duca pe fiii lui, Manase și Efraim, la patul lui. Patriarhul muribund: s-a ridicat în capul oaselor și i-a adoptat pe cei doi nepoți ca fii ai săi. Făcând acest lucru, el a aranjat atribuirea unei părți duble din pământul Canaanului tribului lui Iosif când urma să fie împărțit între triburi după intrarea în Canaan. Iosif a primit, deci, dreptul de întâi născut în ceea ce privește pământul. Orice urmaș născut lui Iosif după el urma să fie al lui Iosif, nu al lui Iacov, și urma să locuiască în teritoriile alocate lui Efraim sau Manase. Versetul 7 explică de ce a vrut Iacov să-i adopte pe fiii lui Iosif. Ei erau nepoții nevestei sale preaiubite, Rahela, care murise în opinia lui la o vârstă atât de fragedă.

Apoi Iacov i-a binecuvântat pe nepoți, dându-i lui Efraim, care era mai tânăr, dreptul de întâi născut. Iosif a încercat să corecteze acest lucru în favoarea lui Manase, adevăratul întâi născut, dar Iacov a spus că a făcut acest lucru intenționat. Ce amintiri trebuie să-i fi trecut prin minte în timp ce, prin credință, îl binecuvânta pe cel mai tânăr din fiii lui Iosif! Cu mulți ani în urmă, tatăl lui îl binecuvântase fără să știe că este el, cel mai tânăr. Acum el îl binecuvânta pe cel mai tânăr, dar în cunoștință de cauză, fiindcă era în legătură cu Dumnezeu, care ține în mână viitorul. Israel a avut credința că descendenții lui se vor întoarce într-o zi în Pământul Făgăduinței. Iacov i-a dat lui Iosif versantul unui munte pe care l-a capturat de la amoriți. Poate că asta se referă la zona în care se afla fântâna, cunoscută sub numele de „fântâna lui Iacov” (Ioan 4:5).

11. Profețiile lui Iacov cu privire la fiii săi (cap. 49)

Ultimele cuvinte ale lui Iacov au fost atât o profeție, (versetul 1) cât și o binecuvântare (versetul 28).

Ruben, ca întâi născut, a reprezentat începutul puterii bărbătești a tatălui, deținând locul puterii și al demnității. Dreptul de întâi născut, cu partea dublă pe care o implica, îi aparținea. Dar el pierduse această întâietate, fiindcă clocotise cu patimă neagră și păcătuisese cu Bilha, concubina tatălui său (35:22).

Fiindcă acești frați i-au ucis cu cruzime pe oamenii din Sihem și au tăiat vinele taurilor, Simeon și Levi aveau să fie împrăștiați în Iacov și risipiți în Israel. Deja pe vremea celui de-al doilea recensământ (Numeri 26), acestea au ajuns cele mai mici dintre triburi. Această împrăștiere s-a împlinit, de asemenea, când tribul lui Simeon a fost absorbit în mare parte de Iuda (Iosua 19:1-9), iar tribul lui Levi i s-au repartizat patruzeci și opt de cetăți în toată țara. Iacov a blestemat cruda lor înșelătorie, dar nu și membrii acestor triburi.

Iuda (însemnând laudă) va fi lăudat și respectat de frații lui datorită victoriilor sale asupra dușmanilor. Este asemănat cu un leu care se duce să-și prindă prada, apoi se întoarce la binemeritata odihnă pe care nimeni nu îndrăznește să i-o deranjeze. Așa cum Iosif a moștenit dreptul întâiului născut cu privire la teritoriu, tot așa Iuda l-a moștenit cu privire la conducere. Domnia va rămâne în acest trib până când va veni Silo (Mesia), și în El ea va rămâne veșnică. Poporul Lui i se va supune de bunăvoie în zilele puterii Lui. Sensul numelui „Silo” este obscur, Unii au sugerat ca sensuri: Prințul păcii. Liniște, Sămânță (a lui Iuda), Urmașul, Cel căruia îi aparține (Ezechiel 21:27).

Zabulon se va bucura de prosperitate prin comerțul maritim. Fiindcă teritoriul lui în vremea Vechiului Testament se afla în interiorul țării, această profeție poate avea în vedere Mileniul.

Isahar este asemuit cu un măgar puternic, așa de mulțumit să se odihnească pe pășunile bogate, încât nu dorește să lupte pentru independență, deci va deveni supus sub jugul dușmanului.

Dan, conform cu numele pe care-l are, se va ocupa de judecarea oamenilor. Versetul 17 este dificil. Poate face aluzie la introducerea idolatriei de către acest trib, ceea ce a dus la căderea națiunii (Judecători 18:30,31). Mulți cred că este o referire voalată la venirea lui Anticrist, care va ieși din Dan și că de aceea tribul nu este menționat în 1Cronici 2:3-8:40 și Apocalipsa 7:3-8. În versetul 18, Iacov introduce o rugăciune pentru eliberarea poporului său de dușmani sau pentru propria eliberare.

Gad, neprotejat în teritoriul său la est de Iordan, va fi supus deselor invazii inamice. Dar tribul va distruge trupele dușmane.

Din fericire pentru Așer (fericit), va avea teren fertil pentru agricultură, ce va produce bucate alese, demne de un rege.

Neftali este asemănat cu o căprioară care a fost eliberată din ȧarc. Sare cu viteză mare ducând vestea cea bună. Toți ucenicii, în afara trădătorului, proveneau din Neftali și o mare parte din lucrarea Domnului s-a desfășurat acolo (Matei 4:13-36).

Cuprinzând teritoriile lui Efraim și Mânase Iosif este o creangă plină de rod, trimițând binecuvântări departe peste propria-i graniță. A fost obiectul ostilității și al invidiei, dar nu s-a lăsat, fiindcă a primit putere de la Dumnezeu Cel Atotputernic al lui Iacov - Cel din care vine Păstorul, Piatra Israelului (adică Mesia), Dumnezeu îi binecuvântează pe Iosif cu ploaie abundentă, fântâni, râuri și urmași numeroși. Iacov smerit, simte că a fost binecuvântat mai mult decât strămoșii lui. Acum dorește ca astfel de binecuvântări să aibă și Iosif, cel care a fost despărțit de frații lui.

Beniamin, trib de războinici, va lupta încontinuu și va împărți prada. Cineva a spus că Beniamin s-a dovedit cel mai curajos și mai războinic dintre triburi.

În încheiere, Iacov și-a instruit fiii să-l îngroape în peștera Macpela, lângă casa lui din Hebron, mormântul lui Avraam și Sara, Isaac, Rebeca și Lea. Apoi „și-a tras picioarele în pat, și-a dat duhul și a fost adăugat la poporul său."

12. Moartea lui Iacov și apoi a lui Iosif în Egipt (cap. 50)

Chiar și egiptenii l-au plâns șaptezeci de zile pe Iacov. Trupul său a fost îmbălsămat de către medicii curții. Apoi Faraon i-a dat permisiunea lui Iosif să ducă trupul tatălui său în Canaan, cu o mare procesiune de curteni, rude și slujitori. S-au oprit la est de Iordan și au plâns șapte zile așa de tare încât canaanii au pus numele locului Abel Mițraim, valea (sau jalea) Egiptului. După înmormântarea lui Iacov în peștera Macpela, la Hebron, Iosif și alaiul său s-au întors în Egipt.

Acum, după ce Iacov a murit, frații săi s-au temut că el va dori să se răzbune pe ei. Ei i-au trimis vorbă, susținând că tatăl lor Iacov ar fi lăsat poruncă să fie iertați de către Iosif. Iosif a negat orice intenție de răzbunare sau judecată, acestea fiind o prerogativă a lui Dumnezeu. Le-a liniștit temerile cu memorabilele cuvinte: „Voi, negreșit, voi v-ați gândit să-mi faceți rău, dar Dumnezeu a schimbat răul în bine, ca să împlinească ceea ce se vede azi, și anume să scape viața unui popor în mare număr."

Iosif a fost, pare-se, primul dintre copiii lui Iacov care a murit. Acest lucru s-a întâmplat la cincizeci și patru de ani după moartea tatălui său. Credița lui că Dumnezeu va duce poporul Israel înapoi în Canaan este elogiată în Evrei 11:22. El a lăsat cu limba de moarte ca oasele să-i fie îngropate în acei pământ.

S-a subliniat că Geneza se deschide cu creația perfectă a lui Dumnezeu și se încheie cu un sicriu în Egipt. Este o carte a biografiilor. În timp ce două capitole sunt dedicate relatării creării cerului și pământului, patruzeci și opt de capitole se ocupă, în principal, de viețile unor bărbați și femei. Dumnezeu este interesat în primul rând de oameni. Ce mângâiere și provocare pentru cei ce îl cunosc!

clickbible.org